Financováno Evropskou unií

Operační program
Zaměstnanost plus

BEZPLATNÉ ŠKOLNÍ STRAVOVÁNÍ

Mapování potřebnosti v území a pokrytí programy MPSV, MŠMT, HMP

2025

VYPRACOVALO:

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
Oddělení evaluací (802)

AUTOŘI ZPRÁVY:

Kateřina Vojtíšková, Simona Smrčková, Tamara Zykanová

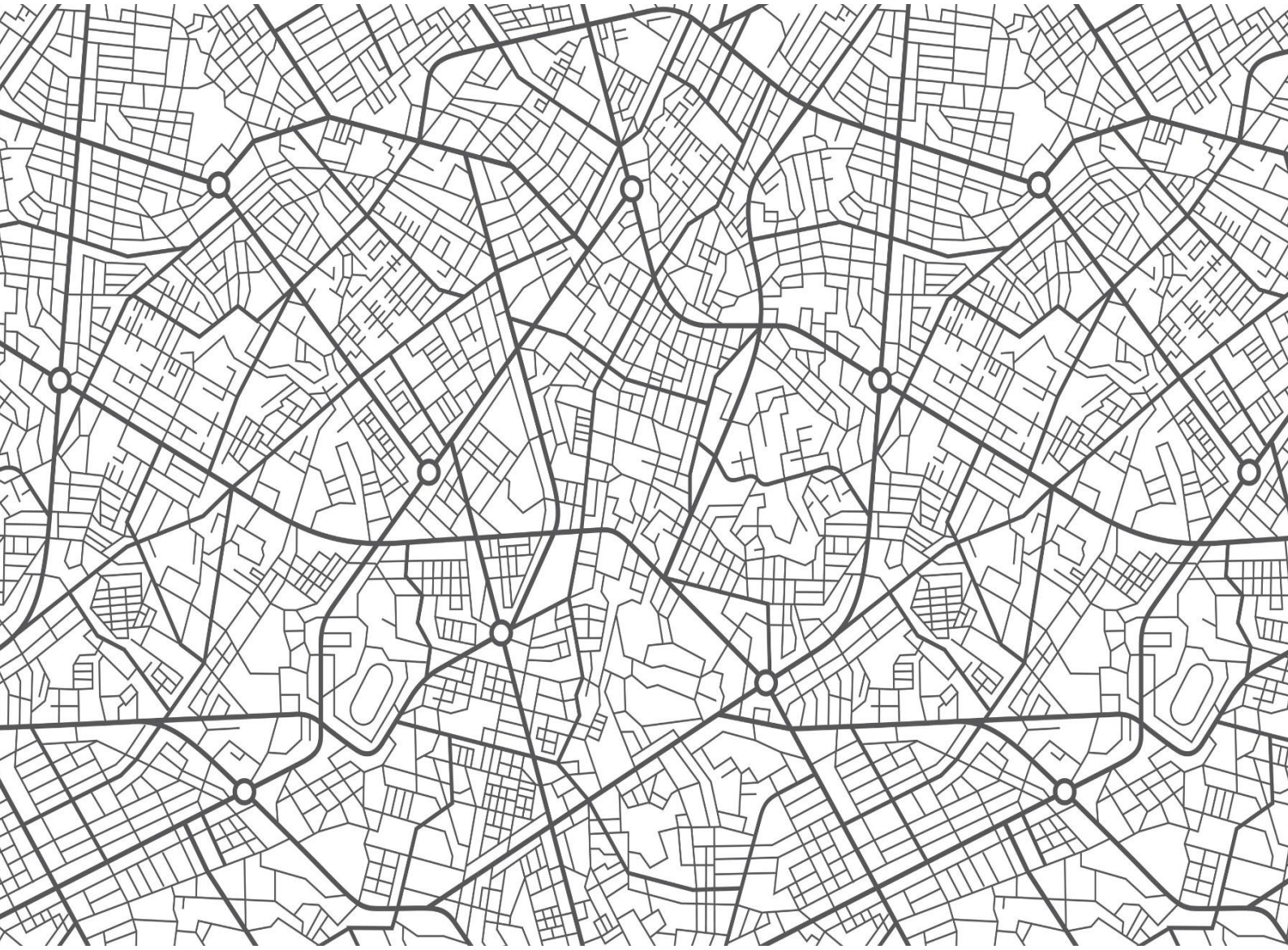

Vypracovalo:

Oddělení evaluací (802)
Sekce evropských fondů a mezinárodní spolupráce
Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha

Kontaktní osoba:

Kateřina Vojtíšková, katerina.vojtiskova2@mpsv.cz

2025

OBSAH

1 Úvod ... 4
1.1 Hlavní cíl ... 4
1.2 Orientace v dokumentu ... 4
1.3 Poděkování ... 4
2 Seznam použitých zkratek ... 5
3 Manažerské shrnutí ... 6
4 Bezplatné školní stravování ... 8
4.1 Evropská záruka pro děti ... 8
4.2 Vymezení dětí v nouzi a jejich nároku ... 10
4.3 Vymezení cílových skupin ve zprávě ... 10
4.4 Srovnání programů bezplatného stravování 2023/24 ... 14
5 Mapování potřebnosti v území ... 17
5.1 Děti v nouzi ... 17
5.2 Děti s dvojím znevýhodněním ... 19
6 Mapování podpory ... 21
6.1 Podpořené děti ... 21
6.2 Vynaložené náklady na bezplatné stravování ... 23
6.3 Roční náklady na podporu dítěte ... 23
6.4 Zapojená školská zařízení ... 24
6.5 Intenzita podpory dětí v nouzi v území ... 27
7 Mapování „bílých míst“ podpory ... 28
7.1 Kde chybí podpora dětí v nouzi? ... 28
7.2 Kde chybí podpora dětí s dvojím znevýhodněním? ... 30
8 Závěry ... 32
9 Přílohy ... 34
9.1 Zdroje dat, metodologie a limity ... 34
9.2 Tabulky: Mapování potřebnosti v území ... 40
9.3 Mapování podpory ... 52
9.4 Mapování „bílých míst“ podpory ... 56
9.5 Seznam map ... 68
9.6 Seznam tabulek ... 68
9.7 Seznam grafů ... 69
9.8 Citované zdroje ... 69

1 ÚVOD

1.1 Hlavní cíl

Cílem analýzy je zmapovat, v jaké míře se v programech podporujících bezplatné školní stravování pro sociálně ohrožené děti v roce 2023/2024 podařilo pomoci dětem z cílové skupiny „děti v nouzi“ zajistit bezplatné stravování s ohledem na jejich bydliště.

Zpráva navazuje na vyhodnocení dotazníkového šetření realizovaného odd. evaluací MPSV v první polovině roku 2024[1] (MPSV 2024). Čerpá z dat o dvou největších celostátních dotačních programech MPSV a MŠMT, které na území celé ČR podporují bezplatné stravování dětí během školního vyučování, resp. pobytu v mateřské škole. Data jsou doplněna o bezplatné školní stravování podporované v rámci balíčku školství z programu „Pomoc Pražanům“ realizovaného ve školních zařízeních na území hlavního města Prahy (HMP).

1.2 Orientace v dokumentu

Předkládaná zpráva je členěna na pět hlavních částí:

- Manažerské shrnutí
- Bezplatné školní stravování
- Mapování potřebnosti v území
- Mapování podpory
- Mapování „bílých míst“ podpory

1.3 Poděkování

Autorky děkují za ochotu všem kolegům a kolegyním, kteří pomáhali zajistit data pro studii. Zejména pracovnicím a pracovníkům následujících útvarů:

- oddělení systémových projektů a oddělení sociální integrace MPSV,
- oddělení rovných příležitostí a ústavní výchovy a oddělení organizace základního, předškolního a základního uměleckého vzdělávání MŠMT,
- oddělení regionálního školství Magistrátu hlavního města Prahy,
- neziskové organizace WOMEN FOR WOMEN, o.p.s.

1 Obědy do škol v OPZ+: Vyhodnocení přínosů a zkušeností škol. MPSV, Praha: 2024.

2 SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

BPP	Balíček pomoci Pražanům
ČR	Česká republika
ESF+	Evropský sociální fond plus
EU	Evropská unie
HMP	Hlavní město Praha
HN	hmotná nouze
HuD	Humanitární dávka
MČ	Městská část
HMP	Hlavní město Praha
JČK	Jihočeský kraj
JMK	Jihomoravský kraj
KHK	Královéhradecký kraj
KVK	Karlovarský kraj
LBK	Liberecký kraj
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠ	mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MSK	Moravskoslezský kraj
NNO	nezisková organizace
NPI	Národní pedagogický institut
NPO	Národní plán obnovy
OLK	Olomoucký kraj
OPZ+	Operační program Zaměstnanost plus
ORP	Obec s rozšířenou působností (obec III. stupně)
PAK	Pardubický kraj
PLK	Plzeňský kraj
PnD	přídavek na dítě
PnŽ	příspěvek na živobytí
SO ORP	Správní obvody obcí s rozšířenou působností
STK	Středočeský kraj
ÚLK	Ústecký kraj
VYS	Kraj Vysočina
W4W	WOMEN FOR WOMEN o.p.s.
ZLK	Zlínský kraj
ZŠ	základní škola

3 MANAŽERSKÉ SHRNUTÍ

V ČR je bezplatné školní stravování podporované z národních a evropských prostředků v rámci několika programů. Zpráva přináší přehled podpory za čtyři hlavní programy realizované MPSV, MŠMT a hl. m. Prahou za období odpovídající školnímu roku 2023/2024.

Cíl zprávy

Zmapovat početnost a rozmístění cílové skupiny nezletilých osob, na kterou směřuje podpora bezplatného školního stravování. Především ověřit, nakolik sledované programy v daném období pokryly potřeby dětí v nouzi a dětí s dvojím znevýhodněním.

Charakteristika podpory: Česká republika se v rámci snahy o prolomení mezigeneračního cyklu chudoby a znevýhodnění podílí také na podpoře bezplatného školního stravování vybraných dětí. Tyto děti jsou ve školách handicapovány, častěji předčasně odcházejí ze vzdělávání, bez ohledu na jejich předpoklady. Cílem poskytnutí bezplatného školního stravování je podpořit zdravý vývoj dětí ohrožených chudobou, jejich školní docházku a sociální začlenění.

Potřebnost a přínosy podpory: V posledních letech české domácnosti čelily prudkému nárůstu cen energií a vysoké inflaci, což postihlo především rodiny sólo rodičů a s více než dvěma dětmi, které musely omezovat také výdaje v oblasti volnočasového vyžití dětí nebo školního stravování (Höhne, Paloncyová, Fric 2024). Bezplatné školní stravování je pomocí jak samotnému dítěti, tak může pomáhat i rodinám, které se ocitly ve finanční tísni.

Vymezení potřebných dětí: Ve zprávě pracujeme s „dětmi v nouzi“, což jsou osoby ve věku 3 až 18 let z rodin pobírající alespoň jednu dávku: příspěvek na živobytí, přídavek na dítě, humanitární dávka. Celkový počet je 330 tisíc.

„Děti s dvojím znevýhodněním“ nazýváme obzvlášť zranitelnou podmnožinu dětí v nouzi, které pochází z rodin s vysokou materiální deprivací (hmotná nouze) a zároveň žijí v oblastech s vysokou mírou školní neúspěšnosti. Těchto dětí bylo zjištěno přibližně 30 tisíc.

Hlavní závěr

Bezplatné školní stravování není poskytováno potřebným dětem na území ČR rovnoměrně a není příliš zacíleno na oblasti s nejvyšší potřebností, tedy nejvyšším počtem a podílem zranitelných dětí / žáků z cílové skupiny a zároveň vyšším výskytem vzdělávacích problémů. Podpora neodpovídá podmínkám Evropské záruky pro děti.

Statistiky podpory za školní rok 2023/24

330	tisíc dětí v nouzi	**30**	tisíc dětí s dvojím znevýhodněním
35	tisíc podpořených dětí	**2.261**	zapojených školských zařízení
14	podpořených dětí / škola (průměr)	**7**	podpořených dětí na školu (medián)
158	výdaje v mil Kč (celkem)	**4,5**	podpora v tis Kč na 1 dítě za rok (průměr)

Dílčí závěry

- **Podporu ze sledovaných programů získalo přibližně každé deváté dítě v nouzi.**
- **Programy nejsou dostatečně cílené na nejzranitelnější dětí. Nejméně polovina dětí (15,2 tisíce) s dvojím znevýhodněním podporu určitě nezískala.** Ve skutečnosti nepodpořených dětí bylo více, protože programy mohly podpořit i jiné ohrožené děti.
- **Naprostá většina dětí s dvojím znevýhodněním, které nebyly podpořeny, žije v Moravskoslezském, Ústeckém nebo Karlovarském kraji** (12,2 tisíce určitě nepodpořených). Z nich 91 % v SO ORP s velmi vysokou vzdělávací neúspěšností.
- **Přetrvávají již dříve identifikované nefinanční bariéry ve formě nedostatečného zapojení škol i nízkého počtu zapojených dětí podporovaných v rámci zapojených škol.** Finance nebyly hlavním problémem, programy MŠMT a MPSV dohromady vyčerpaly přibližně jen polovinu roční alokace.
- **Podpora z programů**:

MŠMT pro základní školy:	18,0 tisíc dětí	51 %
MPSV:	11,7 tisíc dětí	33 %
Hlavní město Praha:	4,1 tisíc dětí	12 %
MŠMT pro mateřské školy:	1,4 tisíc dětí	4 %

- **Největším příjemcem** byla nezisková organizace WOMEN FOR WOMEN o.p.s., která rozdělila přibližně polovinu celkových finančních prostředků téměř 17 tisícům dětí / žáků.

Bílá místa na mapě podpory

Ve 4 ORP nebylo ze sledovaných programů podpořeno ani jedno dítě / žák:

Blovice a Přeštice v Plzeňském kraji,
Orlová v Moravskoslezském kraji,
Vizovice ve Zlínském kraji.

ORP s nejvyšším počtem určitě nepodpořených dětí s dvojím znevýhodněním:

>1 tisíc dětí: Ostrava, Most, Ústí nad Labem,
500-999: Orlová, Havířov, Teplice, Chomutov, Děčín,
250-499: Sokolov, Karviná, Kladno, Rumburk, Přerov, Bruntál, Žatec, Bohumín,
100-249: Louny, Kolín, Kadaň, Jaroměř, Frýdlant, Neratovice, Bílina, Podbořany, Rokycany, Litvínov, Varnsdorf.

4 BEZPLATNÉ ŠKOLNÍ STRAVOVÁNÍ

4.1 Evropská záruka pro děti

Iniciativa Evropská záruka pro děti (European Child Guarantee, 2021[2]) usiluje o omezení dětské chudoby a podporu rovných příležitostí. ČR se zavázala snížit o 50 tisíc počet dětí ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením do roku 2030 (MPSV 2022). Program definuje nárok ohrožených dětí na přístup k souboru těchto klíčových služeb:

- Bezplatné předškolní vzdělávání a péče
- Bezplatné vzdělávání
- Bezplatná zdravotní péče
- Nejméně jedno bezplatné zdravé jídlo každý školní den
- Zdravá výživa
- Odpovídající bydlení

„EU chce prolomit mezigenerační cyklus chudoby a znevýhodnění, aby se všem dětem mohlo v životě dařit.“

Evropská záruka pro děti

4.1.1 Oblast stravování a přínosy bezplatného školního stravování

Poskytování bezplatného stravování ve školních zařízeních a jídelnách je prostředkem, jak zajistit dětem navštěvujícím tato zařízení přístup k nejméně jednomu bezplatnému zdravému jídlu každý školní den a obecně přístup dětí ke zdravé výživě. Zajištění přístupu je možné v rámci záruky splnit přímo poskytnutím jídla, nebo i možností si jídlo obstarat.

Přístup ke zdravé výživě může být obtížný zejména pro rodiny s nízkými příjmy. Přínosem pomoci může být nejen omezení podvýživy, ale i špatné výživy, která je rozšířenější u dětí pocházejících ze znevýhodněného prostředí. V Česku je pozorován nárůst obézních dětí, kdy u dětí ve věku 13 až 17 let stoupl od roku 1996 podíl jedinců s nadváhou z 10 na 25 %. Statistiky přitom ukazují, že **dítě, které se narodí do hůře situované rodiny, čelí téměř trojnásobně vyššímu riziku obezity, než dítě z bohatších poměrů** a dvakrát většímu riziku ve srovnání s dítětem ze střední třídy (zdroj: SZÚ, TZ z 4.3.2024).

[2] Záruka pro děti byla schválena na zasedání Rady ministrů práce a sociálních věcí dne 14. června 2021. L 223/14, číslo 2021/1004 ze dne 14.6.2021. Odkaz: Publications Office

Přínosy stravování pro děti v oblastech zdravé výživy, sociálního začlenění či docházky jsou v literatuře popisované. V Česku byly zjišťovány například i v rámci dotazníkového šetření mezi školami zapojenými do programu MPSV (MPSV 2024). V Evropě však nejsou zatím dostupné spolehlivé statistické údaje o konkrétních přínosech školního stravování, poskytování stravy je zřídka posuzováno z hlediska krátkodobých a dlouhodobých přínosů pro děti (Guio 2023: 1640).

4.1.2 Přístupy k bezplatným obědům v EU

Země Evropské unie přistupují ke školnímu stravování odlišně. Od plošné podpory pro všechny děti (určitého věku) až po omezené či téměř žádné bezplatné stravování.

- Univerzální bezplatné školní stravování poskytují Finsko, Estonsko, Lucembursko nebo Švédsko, ale i Chorvatsko.
- Systém zacílený na děti z rodin s nízkými příjmy mají vedle Česka také Slovensko, Slovinsko, Kypr, Německo, Španělsko, Maďarsko, Polsko, Portugalsko.
- Podpora směřovaná do vybraných znevýhodněných oblastí nebo škol dle socioekonomického profilu žáků – Belgie, Irsko, Holandsko, Rumunsko či Řecko.
- (Téměř) Žádná podpora bezplatného stravování v pěti zemích EU: Rakousko, Francie a Itálie. V Bulharsku a Dánsku mají stravování zdarma zajištěny pro předškolní děti.

Přes pozitivní vývoj v posledních letech stále **více než dvě třetiny států EU neposkytují bezplatné školní stravování (všem) dětem s nízkými příjmy v rámci povinné školní docházky**. Nárok na bezplatné stravování nemají všechny děti z rodin s nízkými příjmy, podpora se neposkytuje ve všech školách či oblastech. Mnoho znevýhodněných dětí je tak opomenuto (Baptista et al. 2023: 52).

Vhodné zacílení snižuje přímé náklady na obědy, ale zároveň s sebou nese nutnost vyřešit otázku správného nastavení kritérií tak, aby nebyly některé části potřebných dětí z podpory vylučovány. Například i v bohatších oblastech žijí potřebné děti. Pokud si školy mohou vybrat zapojení do programu, podpora se nedostává žákům / dětem z nezapojených školních zařízení. Nutnost součinnosti zákonných zástupců dětí může být další překážkou. Některé programy nastavují příliš přísná kritéria pro nárok na pomoc[3]. Ve většině států se podpora soustředí především na děti v předškolním nebo základním vzdělávání, ovšem podpora je důležitá i pro děti ve středním stupni **pro udržení zdravých stravovacích návyků v období dospívání**.

4.1.3 Přístup k bezplatným obědům v ČR

ČR se spolu s Německem či Polskem řadí mezi země, které **poskytují pomoc malé části potřebných dětí**: v roce 2022 bylo podpořeno 7 až 9 % dětí ohrožených chudobou[4] (Baptista et al. 2023: 47). V Česku byla identifikována řada nefinančních bariér:

- Geografické rozdíly (např. různý přístup krajů k pomoci apod.)
- Limitovaný rozsah poskytování pomoci
- Administrativní zátěž a s ní spojená nízká míra přihlašování škol – vyhledávání dětí
- Administrativní zátěž pro rodiny a s ní spojená nízká míra přihlašování rodin
- Stigma spojené s poskytováním pomoci

[3] Česko je uváděno mezi zeměmi, kde byl příjmový práh nároku nastaven příliš přísně, stejně jako Slovensko (to ale v roce 2022 podpořilo mnohem větší počet dětí – 65 tisíc dětí).
[4] 20-25 tisíc z celkem 271 tisíc dětí.

Podle PAQ Research na programech často spolupracují školy, které nemají vysoký podíl sociálně znevýhodněných žáků a podporují velmi malou část znevýhodněných, ale nedostávají se do klíčových oblastí (Dvořáková et al. 2023). Zjištění potvrdilo v roce 2024 i dotazníkové šetření mezi zapojenými školami, kdy podíl podpořených dětí ve většině škol byl nízký (MPSV 2024: 15-6).

Také platná *Strategie sociálního začleňování 2021-2030* považovala stávající systém podpory za nedostatečný. Příčiny spatřovala v nedostatečném zapojení všech krajů v ČR, nedostatečné propagaci ve školách a neinformovanosti rodičů (MPSV 2023: 68).

4.2 Vymezení dětí v nouzi a jejich nároku

V Doporučení Rady EU (2021), kterým se zavádí evropská záruka pro děti, je uvedena následující definice cílových skupin:

a) **„Dětmi v nouzi"** jsou osoby mladší 18 let, které jsou ohroženy chudobou nebo sociálním vyloučením.

b) **„Dětmi pocházejícími z přistěhovaleckého prostředí"** jsou děti, které jsou státními příslušníky třetí země bez ohledu na jejich migrační status, a děti, které jsou státními příslušníky členského státu, avšak pocházejí z přistěhovaleckého prostředí třetí země prostřednictvím nejméně jednoho z rodičů, který se narodil v zahraničí.

c) **„Dětmi v nejistých rodinných situacích"** jsou děti vystavené různým rizikovým faktorům, které by mohly vést k chudobě nebo k sociálnímu vyloučení. Mezi tyto faktory patří: děti žijí v jedné domácnosti s jedinou výdělečně činnou osobou; žijí s rodičem se zdravotním postižením; žijí v domácnosti, kde se vyskytují psychické problémy nebo dlouhodobá nemoc; žijí v domácnosti, kde dochází ke zneužívání návykových látek nebo k domácímu násilí; děti občana Unie, který se přestěhoval do jiného členského státu, zatímco tyto děti samy zůstaly ve svém členském státě původu; děti, které mají mladistvou matku nebo jsou samy mladistvou matkou; a děti, které mají rodiče ve vězení.

Přístup k nárokům evropské záruky pro děti

Přístup má být **„účinný a bezplatný"**, což znamená situaci, kdy jsou služby okamžitě k dispozici, přístupné, kvalitní, jsou poskytovány včas a potenciální uživatelé si jsou vědomi jejich existence, jakož i toho, že mají právo je využívat, a tyto služby jsou poskytovány bezplatně buď na základě organizace a poskytování těchto služeb nebo na základě poskytnutí odpovídajících dávek k pokrytí nákladů na tyto služby nebo poplatků za ně nebo takovým způsobem, aby finanční situace nebránila rovnému přístupu.

4.3 Vymezení cílových skupin ve zprávě

Tato výzkumná zpráva definuje základní cílovou skupinu potřebných osob jako „děti v nouzi". Základem jsou administrativní údaje MPSV o počtu nezaopatřených dětí, které spadají do věkové kategorie 3-18 let, které jsou běžně zapojené v předškolní výchově, resp. ve školním vzdělávání.

Ohrožení chudobou a sociálním vyloučením je odvozeno z charakteristiky těchto dětí jako příjemců či společně posuzovaných osob v rámci žádostí o sociální dávky. Těmito dávkami jsou: příspěvek na živobytí jako základní dávka hmotné nouze, přídavek na dítě jako sociální dávka pro nízkopříjmové rodiny a humanitární dávka jako speciální dávka pro ukrajinské uprchlíky z nízkopříjmových rodin (viz více zde).

V analýze není vymezena jako taková kategorie přistěhovalců, ani kategorie dětí v nejistých sociálních situacích. Důvodem je jednak neexistence vhodných dat a zároveň předpoklad velkého překryvu s vymezenou kategorií rodin, které jsou příjemci dávek nebo jiné specializované pomoci. Školský zákon mimo jiné dává řediteli školy bez dalšího omezení **právo rozhodnout o snížení nebo prominutí úplaty za školní stravování.** Může při tom vzít v úvahu všechny jemu známé skutečnosti týkající se situace konkrétního dítěte a jeho zákonných zástupců a také obecné humanitární důvody.

Jak už bylo výše uvedeno, bezplatné školní stravování je formou podpory dětí, které jsou ohrožené chudobou a sociálním vyloučením. Podle údajů Eurostatu[5] se v roce 2023 v ČR vyskytovalo přibližně 15 % dětí do 18 let v riziku chudoby a sociálního vyloučení (ca 315 tisíc).

4.3.1 Hlavní kategorie: Děti v nouzi

Základní cílovou skupinu pro účely analýzy budeme dále nazývat „děti v nouzi". V návaznosti na stanovené podmínky pro získání podpory ve sledovaných programech a s ohledem na dostupnost dat byla cílová skupina dětí identifikována na základě splnění těchto charakteristik:

- **Nezaopatřená osoba**
- **Věk 3-18 let**
- **Pobírání alespoň jedné ze tří sociálních dávek:**

  Příspěvek na živobytí (PnŽ)
  - děti jako společně posuzované osoby žijí v domácnosti, která pobírá základní dávku v hmotné nouzi[6]
  - **Podkategorie: dále pouze „děti v hmotné nouzi" nebo „děti v HN"**

  Přídavek na dítě (PnD)
  - nezaopatřené děti, které pobírají přídavek na dítě[7]
  - **Podkategorie: dále pouze „děti s přídavkem na dítě" nebo „děti s PnD"**

  Humanitární dávka (HuD)
  - děti uprchlé před válečným konfliktem na Ukrajině, pobírají humanitární dávku[8]
  - **Podkategorie: dále pouze „děti s humanitární dávkou" nebo „děti s HuD"**

Děti v nouzi:

nezaopatřené děti ve věku 3-18 let, které žijí na území ČR v domácnosti, která v 4. čtvrtletí 2023 pobírala alespoň jednu z tři sociálních dávek (PnŽ, PnD, HuD).

Počet dětí v nouzi činí přibližně 330 tisíc.

[5] Children at risk of poverty or social exclusion – Statistics Explained (europa.eu)
[6] U nezaopatřeného dítěte měsíční částka na živobytí odpovídá výši životního minima (4 860 Kč).
[7] PnD je příjmově testovanou dávkou státní sociální podpory v měsíční výši 830 až 1 580 Kč podle věku a dalších podmínek. Nárok na PnD vzniká, pokud příjem rodiny nepřekročí 3,4násobek životního minima rodiny.
[8] Humanitární dávka je určena občanům Ukrajiny, kteří přišli do ČR z důvodu válečného konfliktu. Jde o příspěvek na životní potřeby a příspěvek na bydlení (6 000 Kč).

4.3.2 Vedlejší kategorie: Děti s dvojím znevýhodněním

Dále jsme identifikovali skupinu dětí, která je obzvlášť zranitelná. Jedná se o děti z rodin v hmotné nouzi, které zároveň žijí v oblastech s vysokou či velmi vysokou vzdělávací neúspěšností identifikovaných společností PAQ Research (úroveň SO ORP; údaje za rok 2023).

Bližší údaje o vzdělávací neúspěšnosti v následující kapitole.

Děti s dvojím znevýhodněním:

nezaopatřené děti ve věku 3-18 let, které žijí v domácnosti, která v 4. čtvrtletí 2023 pobírala základní dávku v hmotné nouzi (PnŽ). Tyto děti zároveň žijí v oblasti s velmi vysokou nebo vysokou vzdělávací neúspěšností (PAQ Research, 2023).

Počet dětí v nouzi činí přibližně 30 tisíc.

4.3.3 Oblasti podle vzdělávací neúspěšnosti

Index vzdělávací neúspěšnosti vyvinula agentura PAQ Research[9] jako agregovaný ukazatel složený ze čtyř závažných problémů, které zásadně ovlivňují vzdělávací dráhu dětí a jejich úspěch v životě. Konkrétně se jedná o tyto problémy:

- vysoké absence,
- špatný prospěch,
- opakování ročníku,
- nedokončování ZŠ.

Velmi vysokou a vysokou vzdělávací neúspěšnost na úrovni SO ORP v této studii používáme jako indikátor znevýhodnění žáka v podobě vystavení vyšší pravděpodobnosti zkušenosti s méně motivujícím školním prostředím a prostředím, v němž žáci častěji selhávají. Jsme si vědomi limitů – neplatí, že v oblastech s nízkou vzdělávací neúspěšností jsou všechny děti ve škole úspěšné, a naopak. Nelze ani říct, že by všechna zařízení v regionu měla stejnou míru vzdělávací neúspěšnosti.

Mapa 1 zobrazuje index vzdělávací neúspěšnosti za rok 2023 na úrovni krajů. Z mapy je patrno, že mezi kraji ČR existují značné rozdíly ve vzdělávací neúspěšnosti. Průměrná hodnota v ČR je 50. Nejlepší výsledek, tedy nejnižší hodnotu vykazuje Hlavní město Praha (32), zatímco nejvyšší vzdělanostní neúspěšnost, tedy nejvyšší hodnotu získal Ústecký kraj (86). Vysoká vzdělávací neúspěšnost se kromě Ústeckého kraje koncentruje také v Karlovarském kraji, dále v částech Libereckého, Moravskoslezského a Plzeňského kraje.

[9] Data PAQ Research jsou k dispozici pod licencí CC BY-NC 4.0 na webu https://mapavzdelavani.cz/

Mapa 1: Kraje ČR podle indexu vzdělávací neúspěšnosti (index, rok 2023)

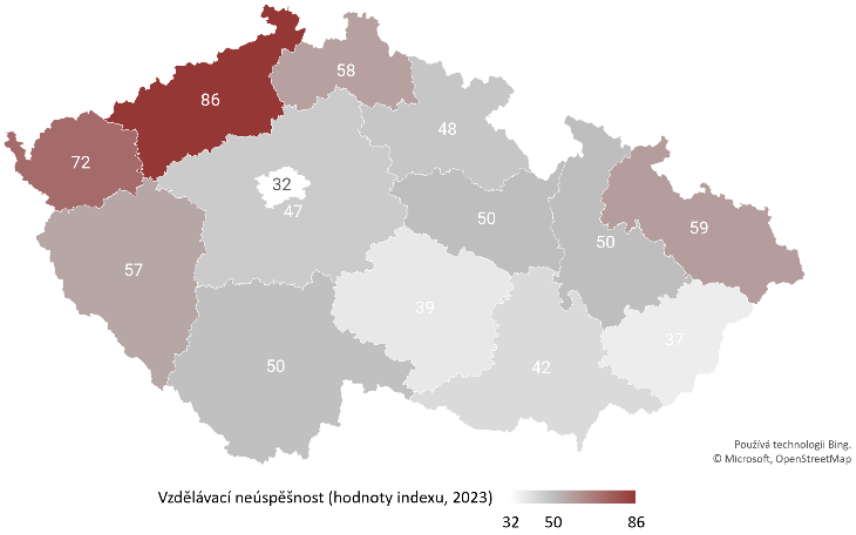

Na úrovni SO ORP nejvyšší hodnoty indexu vzdělávací neúspěšnosti (> 100) byly v roce 2023 zaznamenány v sedmi ORP Ústeckého kraje: Bílina, Žatec, Most, Varnsdorf, Podbořany, Rumburk, Chomutov (hodnoty 152-101); dále v 1 oblasti Moravskoslezského kraje: Vítkov (hodnota 105); v 1 oblasti Karlovarského kraje: Aš (hodnota 101).

PAQ Research kromě číselného indexu rozděluje oblasti ORP do pěti kategorií na základě expertního posouzení: velmi vysoká, vysoká, střední, nízká, velmi nízká. Pro účely zjednodušení jsme sloučily dohromady dvě krajní a vytvořily tři kategorie (vysoká, střední, nízká). V kategorii vysoké vzdělanostní neúspěšnosti se nachází celkem 73 SO ORP.

Mapa 2: SO ORP podle indexu vzdělávací neúspěšnosti (expertní pásma, rok 2023)

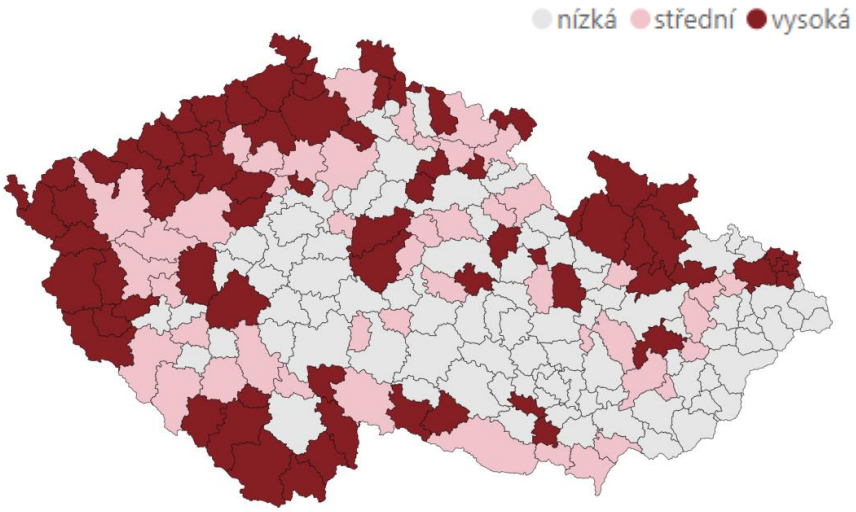

Zdroj: data PAQ Research, vlastní zpracování.

Vysoká vzdělávací neúspěšnost souvisí do určité míry se sociální situací rodin a okolí.

Podíváme-li se na koncentraci dětí v sociálně nejistých podmínkách v regionech s vysokou, střední a nízkou vzdělávací neúspěšností, ukazuje se, že v regionech s vysokou vzdělávací neúspěšností je takových dětí výrazně víc. Ze všech dětí, které žijí v regionech s vysokou vzdělávací neúspěšností, je 6 % dětí v hmotné nouzi, což je 3x víc než v regionech se střední v. n. a dokonce 6x víc než

v regionech s nízkou v. n. Dětí s přídavkem na dítě je v regionech s vysokou vzdělávací neúspěšností 21 %, oproti 15 % v regionech se střední a 12 % v regionech s nízkou vzdělávací neúspěšností. Podíl dětí s humanitární dávkou je ve všech typech regionů stabilní, lze tedy usuzovat, že pobírání humanitární dávky se vzdělanostní neúspěšností dětí přímo nesouvisí.

Z hlediska cílů programu MPSV a Evropské záruky pro děti se zdá podstatné neopomenout zejména děti, které čelí dvojímu znevýhodnění – z hlediska rodinného zázemí, tak i školního prostředí. Zaměřit se tak na oblasti s vysokou mírou školní neúspěšnosti a vyšším počtem dětí ohrožených chudobou.

4.4 Srovnání programů bezplatného stravování 2023/24

V této zprávě jsou analyzována data za čtyři programy, které administrují dvě ministerstva (MPSV, MŠMT) a hlavní město Praha:

- Program MPSV
- Program MŠMT pro ZŠ
- Program MŠMT pro MŠ
- Program HMP

Programy navázaly na stejné či obdobné programy realizované v minulosti.

Od roku 2013 financované ze soukromých zdrojů neziskovou organizací W4W, po třech letech byla tato problematika finančně doplněna o veřejné zdroje v rámci dotací MPSV a MŠMT. Ve školním roce 2020/21 vyčlenilo MŠMT 55 milionů Kč a obědy díky těmto prostředkům spolu se soukromými prostředky W4W získalo téměř 11 tisíc dětí (viz MPSV 2022).

Program MŠMT pro MŠ je novější. Pro rok 2021 vyhlásilo ministerstvo dotační výzvu pro předškolní děti na území Karlovarského a Ústeckého kraje, později program rozšířilo na území celé ČR. Jako v případě základních škol, i zde jsou hlavními příjemci neziskové organizace, výjimečně i školská zařízení.

V případě MPSV se jednalo o projekt „Obědy do škol“ financovaný z evropského Fondu evropské pomoci nejchudším osobám (FEAD), který byl v realizaci sedm let. Původně byla jeho působnost jen na území některých krajů, na konci trvání se rozšířil do všech krajů ČR. Ve školním roce 2020/2021 z něj byly prostřednictvím zajištěny obědy pro cca 20 tisíc dětí ve věku 3-15 let v téměř tisícovce škol, školek a stravovacích zařízení ve všech krajích ČR.

Program HMP byl zaveden v roce 2022 jako součást opatření ke zmírnění dopadů inflace na pražské domácnosti, program pokračuje i v roce 2025. Hlavními příjemci jsou městské části jako zřizovatelé školských zařízení, dále školy zřizované HMP a církevní školy. Program nepodpořil děti pocházející z Ukrajiny s ohledem na zajištění těchto obědů z jiného programu (financovaný organizací UNICEF, projekt „pomáháme s UNICEF – obědy do škol“, spolupráce s WOMEN FOR WOMEN o.p.s.).

Souhrnné výsledky podpory ze tří sledovaných programů v roce 2023/2024 jsou prezentovány dále.

Tabulka 1: Přehled základních údajích o programech

	Program MPSV	Program MŠMT pro ZŠ	Program MŠMT pro MŠ	Program HMP
Finanční zdroje:	OPZ+	Národní, státní rozpočet	Národní, státní rozpočet	Rozpočet HMP (fond solidarity)
Způsob financování:	Jednotky, 7 % příspěvek na administraci projektu[10].	Reálně vynaložené náklady na stravování dítěte	Reálně vynaložené náklady na stravování dítěte	Jednotka – předpoklad celkových měsíčních nákladů na jedno dítě/žáka
Název:	Výzva č. 026 Potravinová pomoc dětem v sociální nouzi	Podpora školního stravování žáků základních škol na rok 2023	Podpora účasti dětí na předškolním vzdělávání na rok 2023	Opatření ke zmírnění dopadů inflace na domácnosti v Praze pro roky 2023-2024
Trvání projektů:	2 roky, od 9/2023[11]	1 kalendářní rok (2023)[12]	1 kalendářní rok (2023)	školní rok 2023/24 (do 31.8.2024)
Alokace	300 mil Kč / 2 roky	100 mil Kč / 1 rok	20 mil Kč / 1 rok	*nebyla stanovena*
Vyčerpané prostředky:	54,8 mil. Kč (36 % alokace)	72,9 mil Kč (73 % alokace)	4,5 mil Kč (23 % alokace)	20,0 mil Kč
Příjemci:	Kraje ČR Hlavní město Praha	Neziskové organizace (W4W, Patron dětí)	Neziskové organizace (W4W, Člověk v tísni) Školská zařízení / MŠ (N=5)	Školská zařízení zřízená HMP Školské zařízení církevní Zřizovatelé škol na území Prahy – Městské části

[10] Celkem 8 kategorií – cena jednotky závisí na věku dítěte, stupni vzdělání a zda jde o celodenní stravování. Mezi kraji jsou odlišnosti v tom, zda (jakou část) příspěvku na administraci přenechávají koncovým příjemcům (školským zařízením).

[11] Projekty z výzvy č. 026 vykazují údaje za 6měsíční období, což v době sběru dat znamenalo zachycené období celého školního roku 2023/24.

[12] Největší příjemce (W4W) poskytl údaje o unikátně podpořených dětech za školní rok 2023/24, což usnadňuje srovnatelnost programů.

Cílové skupiny[13]:	Děti MŠ, ZŠ, SŠ z rodin a domácností ohrožených chudobou a materiální nebo potravinovou deprivací z rodin, které pobírají dávky v hmotné nouzi, vybrané dávky SSP; HuD; čelí exekuci/insolvenci	Žáci ZŠ zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení, v případě, že základní vzdělávání v této škole není poskytováno za úplatu, a jejichž rodina se ocitla v nepříznivé finanční situaci.	Děti v předškolním vzdělávání, jejichž rodina se nachází dlouhodobě v nepříznivé finanční situaci.	Děti v předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání dle školského zákona s trvalým pobytem v hl. m. Praze z rodin, které pobírají dávky v hmotné nouzi nebo vybrané dávky SSP; čelí exekuci/insolvenci
Věkové omezení	3-26 let	-	-	-
Počet podpořených dětí:	11,7 tisíc	18,0 tisíc	1,4 tisíce	4,1 tisíce
Podíl z podpořených dětí	33 %	51 %	4 %	12 %

[13] U MPSV byly v drtivé většině podporovány děti z rodin v hmotné nouzi, zatímco u MŠMT dochází k individuálnímu posuzování situace dítěte.

5 MAPOVÁNÍ POTŘEBNOSTI V ÚZEMÍ

V této kapitole je cílem zmapovat, kde na území ČR žijí děti spadající do cílových skupin. Základní CS jsou děti v nouzi, které pocházejí z rodin pobírajících alespoň jeden ze tří typů z dávek (PnŽ, PnD, HuD), a vybraná velmi zranitelná podskupina dětí v hmotné nouzi, která žije v oblastech s vysokou vzdělávací neúspěšností. Na tyto děti se také zaměříme.

5.1 Děti v nouzi

V této části jsou představeny informace o regionálním rozmístění dětí z rodin, které pobírají určitý typ dávky, nebo kombinaci dávek. Každé dítě bylo započítáno pouze jednou. Regionální rozdíly v podílu dětí v území podle vymezených cílových skupin jsou ukázány v mapách 3 až 6.

V období 4. čtvrtletí 2024 žilo v ČR 330 tisíc dětí v nouzi, tedy 17 % z dětí 3-18 let.

Základní cílovou skupinou v analýze jsou děti v nouzi ve věku 3-18 let, kterých je v České republice více než 330 tisíc. Nejvyšší počty těchto dětí v nouzi žijí v Moravskoslezském kraji, dále v krajích Středočeském, Ústeckém nebo Jihomoravském. V těchto čtyřech krajích žije téměř polovina všech dětí v nouzi v ČR.

Podíl dětí v nouzi na populaci dětí ve věku 3-18 let se pohybuje od necelých 8 do 35 % v rámci SO ORP. Nejvyšší podíl dětí z cílové skupiny na populaci dětí 3-18 let, tedy nejtmavší oblasti, nad 30 % představují ORP Most, Bílina, Rumburk v Ústeckém kraji; Karviná, Orlová Havířov, Bruntál, Vítkov, Krnov v Moravskoslezském kraji; Frýdlant a Tanvald v Libereckém kraji; Broumov v Královéhradeckém kraji; Jeseník v Olomouckém kraji.

Naopak nejnižší podíl s hodnotami pod 10 % se nachází v světle zbarvených prstencích okolo hlavního města Prahy (ORP Černošice, Brandýs nad Labem, Říčany ve Středočeském kraji, Mnichovo Hradiště v Libereckém kraji) a v okolí Brna (Šlapanice, Kuřim v Jihomoravském kraji), viz **Mapa 3**.

Mapa 3: Podíl dětí v nouzi v SO ORP (% z populace osob 3-18 let). N=330 058

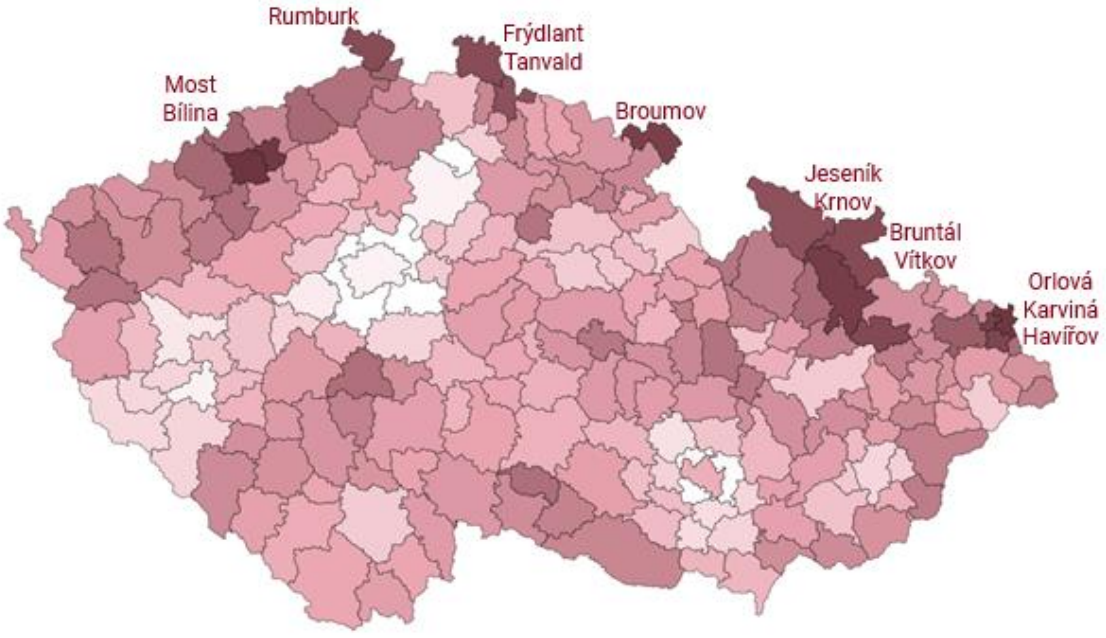

5.1.1 Podskupina: Děti v hmotné nouzi

V období 4. čtvrtletí 2024 žilo v ČR 51 tisíc dětí v hmotné nouzi.

Přibližně 15 % z dětí v nouzi žije v rodinách, které pobírají základní dávku v hmotné nouzi. Jedná se o velmi zranitelnou skupinu, která čelí silné materiální deprivaci, často zhoršeným podmínkám bydlení.

Absolutně nejvíce dětí v hmotné nouzi se nachází na území Moravskoslezského kraje. Dále následuje kraj Ústecký, který je zároveň krajem s nejvyšším výskytem oblastí s vysokou mírou školní neúspěšnosti (viz výše). Na území těchto dvou krajů dohromady bydlí 44 % z celkového počtu všech dětí z rodin v hmotné nouzi.

Podíl dětí v hmotné nouzi na populaci dětí ve věku 3-18 let se v rámci jednotlivých SO ORP pohybuje od 0,1 do 16 %. Nejvyšší hodnoty dosahuje ORP Most s téměř 16 %. Více než 10 % dětí v hmotné nouzi mají dále SO ORP Karviná, Rumburk, Orlová, Vítkov, Tanvald, Broumov, Bílina a Litvínov. Obecně děti v hmotné nouzi žijí nejčastěji v regionech, které náleží do Ústeckého a Moravskoslezského kraje, viz **Mapa 4**.

5.1.2 Podskupina: Děti s přídavkem na dítě

V období 4. čtvrtletí 2024 žilo v ČR 287 tisíc dětí s přídavkem na dítě.

Většina dětí v nouzi spadá mezi nízkopříjmové rodiny, které pobírají přídavek na dítě (87 %). Do této kategorie se řadí děti žijících v rodinách v hmotné nouzi (které zároveň pobírají i přídavek na dítě), ale většina těchto dětí žije v rodinách s pracujícím rodičem či rodiči, kteří mají podprůměrné příjmy.

Polovina dětí, které pobírají přídavek na dítě, bydlí na území Moravskoslezského, Ústeckého, Středočeského, Jihomoravského kraje (49 %).

Podíl dětí s PnD na populaci dětí ve věku 3-18 let se v rámci jednotlivých SO ORP pohybuje od 6 do 33 %. Nejvyšší hodnoty s přibližně třetinou dětí pobírající přídavek na dítě dosahují ORP Most (ÚLK), dále Orlová a Karviná (MSK). Obecně děti s přídavkem na dítě žijí nejčastěji v oblastech, náležejících do Ústeckého a Moravskoslezského kraje, viz **Mapa 5**.

5.1.3 Podskupina: Děti pobírající humanitární dávku

V období 4. čtvrtletí 2024 žilo v ČR 41 tisíc dětí s humanitární dávkou.

Přibližně 12 % z dětí v nouzi představují ukrajinští uprchlíci žijící v rodinách, které pobírají humanitární dávku, což je obdoba dávek v hmotné nouzi. Pozitivní pro tuto kategorii dětí je fakt, že většina z nich žije v Praze a velkých městech, tedy obecně v oblastech s vyšší mírou služeb a nižší mírou vzdělávací neúspěšnosti.

Absolutně nejvyšší počet dětí s HuD žije v Praze (každé čtvrté dítě s HuD), která je následovaná krajem Středočeským a Jihočeským. Dohromady v těchto krajích žije polovina dětí s HuD.

Děti s HuD žijí velice často ve velkých městech, vedle Prahy – v Brně, Plzni, Ostravě, Karlových Varech, Pardubicích, Liberci, Č. Budějovicích, Hradci Králové, Olomouci a dále ve městech Středočeského kraje, jako jsou např. Černošice nebo Mladá Boleslav.

Podíl dětí s HuD na populaci dětí ve věku 3-18 let se v rámci jednotlivých SO ORP pohybuje od 0,3 do 9 %. Nejvyšší podíl jich je v SO ORP Mariánské Lázně (KVK, 9 %), Karlovy Vary (KVK, 6 %), Kralupy nad Vltavou (STK) a Praha (4 %), viz **Mapa 6**.

5.2 Děti s dvojím znevýhodněním

V období 4. čtvrtletí 2024 žilo v ČR skoro 30 tisíc dětí s dvojím znevýhodněním (1,6 %). Dvě třetiny z těchto dětí žijí na území Moravskoslezského nebo Ústeckého kraje.

Kraje

V Ústeckém kraji žije nejvyšší podíl dětí do 18 let, které spadají do kategorie dvojího znevýhodnění, více než 7 %. Druhý nejvyšší podíl dětí s dvojím znevýhodněním se nachází v Moravskoslezském kraji (necelých 5 %). V Karlovarském kraji žije více než 3 % dětí do 18 let s dvojím znevýhodněním.

Nejvyšší počty dětí s dvojím znevýhodněním žijí v Ústeckém a Moravskoslezském kraji (10,4, resp. 9,3 tis dětí). Dohromady v těchto dvou krajích žijí dvě třetiny ze všech dětí s dvojím znevýhodněním v ČR. S velkým odstupem jsou čtyři kraje – Středočeský, Liberecký, Karlovarský a Olomoucký – s populací o velikosti 1,5 až 2,1 tisíc dětí náležejících k této zranitelné skupině.

SO ORP

Nejvyšší podíl dětí s dvojím znevýhodněním žije v SO ORP Most (16 %, 2 tisíce), Karviná (12 %, 1,1 tisíce), Rumburk (12 %, 0,7 tisíce), Orlová (11 %, 0,7 tisíce), Vítkov (11 %, 0,3 tisíce), Tanvald (11 %, 0,4 tisíce), Broumov (10 %, 0,3 tisíce), Bílina (10 %, 0,3 tisíce), Litvínov (10 %, 0,6 tisíce), Ústí nad Labem 10 %, 2 tisíce), Ostrava (9 %, 4,7 tisíce).

Z mapy níže je zřejmé, že nejvyšší podíl dětí s dvojím znevýhodněním je v některých hraničních ORP zejména z Ústeckého kraje, Libereckého kraje, Královéhradeckého a Moravskoslezského kraje (viz **Mapa 7**).

SOUVISLOST S NEDOKONČOVÁNÍM ZÁKLADNÍ ŠKOLY MÁ DESTABILIZUJÍCÍ CHUDOBA

„Vzdělávání v Česku neslouží všem dětem stejně dobře. Výsledky tady oproti většině Evropy hodně závisí na tom, z jaké rodiny a regionu dítě pochází. Mezi různými kouty země panují hluboké nerovnosti. Velké rozdíly vidíme v propadání a nedokončování ZŠ či míře znalostí a kompetencí dětí. Samotné školy rovné šance zaručit nemohou.

Stěžejní roli hrají různé formy chudoby. Děti kvůli exekucím rodičů či nestabilnímu bydlení přichází o podmínky ke studiu, podporu rodin i aspirace. Sociální problémy se netýkají jen nejvíc znevýhodněných krajů, koncentrují se mikroregionálně. Na řadě míst proto vedle sebe existují naprosto odlišné vzdělávací světy.

Aby vzdělávání složilo všem dětem stejně dobře, musíme řešit otázku vzdělávání a sociálních podmínek společně.“

PAQ research
Příběhy vzdělávacího ne/úspěchu

Mapa 4: Podíl dětí v hmotné nouzi v SO ORP (v %) N=51 069

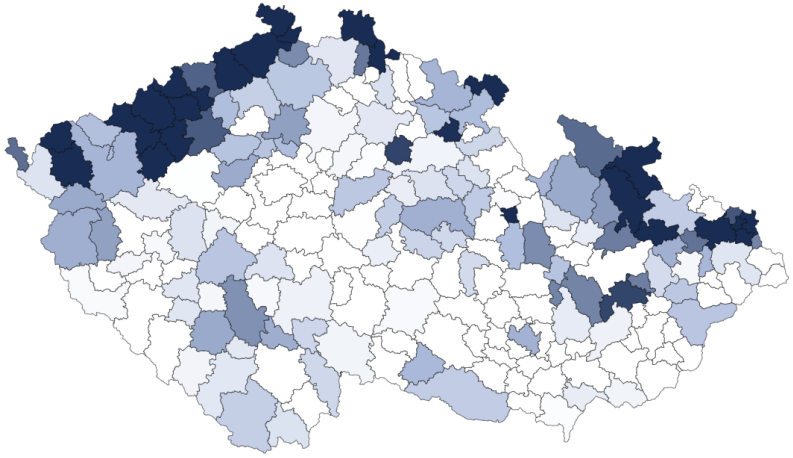

Mapa 5: Podíl dětí s přídavkem na dítě v SO ORP (v %) N= 287 108

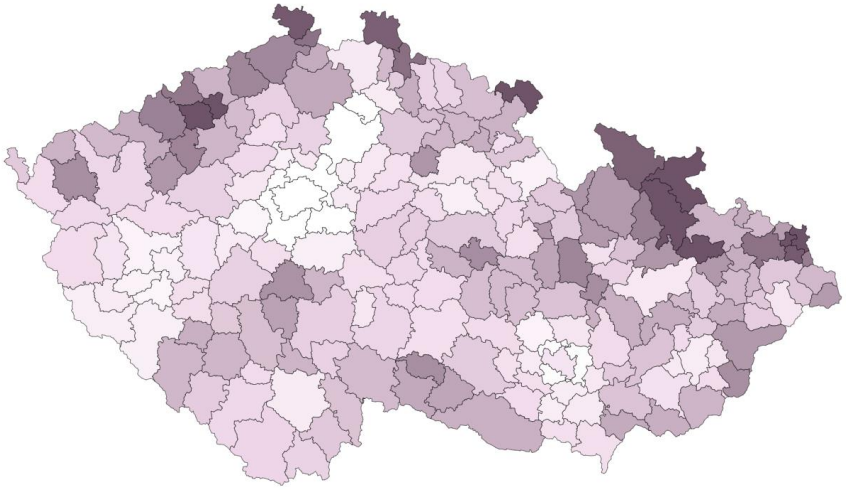

Mapa 6: Podíl dětí s humanitární dávkou v SO ORP (v %) N=41 028

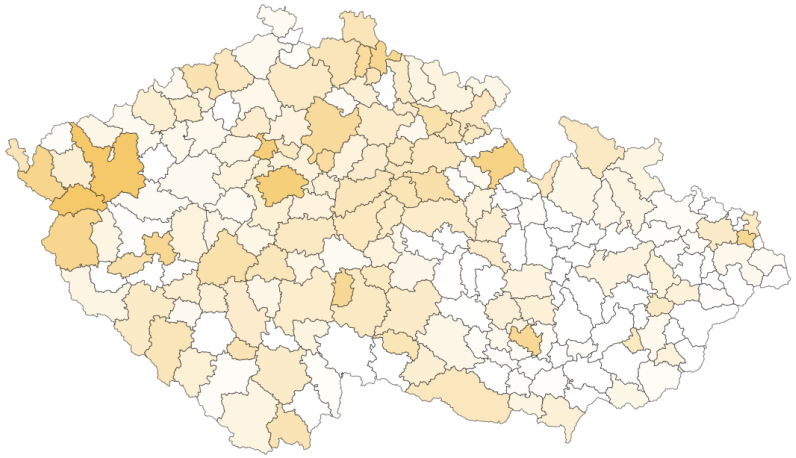

Mapa 7: Podíl dětí s dvojím znevýhodněním v SO ORP (v %). N=29 689

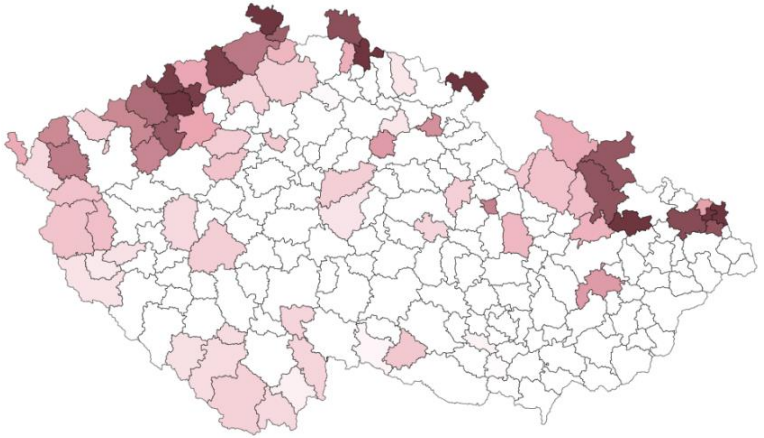

6 MAPOVÁNÍ PODPORY

6.1 Podpořené děti

Celkem bylo v analyzovaných programech podpořeno více než 35 tisíc dětí. Více než polovina dětí byla podpořena z programu MŠMT určeného pro základní školy (51 %).

6.1.1 Podpořené děti podle programu a příjemce

Víc než polovina dětí – 18 tisíc – bylo podpořeno z národního programu MŠMT pro ZŠ (51 %). Třetina dětí, téměř 12 tisíc, bylo podpořeno z OPZ plus, který administruje MPSV. Bezplatné stravování pro více než 4 tisíce dětí podpořilo dále hlavní město Praha v rámci svého programu na pomoc Pražanům. Nejméně dětí získalo bezplatné stravování v rámci programu MŠMT pro děti v MŠ (4 %).

Více než polovina prostředků (53 %) byla využita na projekty realizované neziskovými organizacemi jako příjemci – zejména W4W (77 mil Kč).

Více než třetinu prostředků rozdělovaly kraje nejen mezi své příspěvkové organizace, ale i ostatní školská zařízení na svých územích (36 %). Více než desetinu prostředků rozdělily pražské městské části mezi jimi zřizované školské organizace (12 %).

Graf 1: Výše výdajů 2023/4 podle příjemce (v mil Kč).

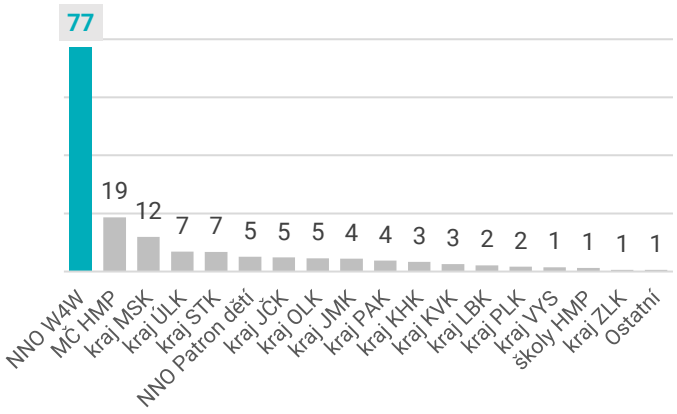

Projekty W4W – 17 tisíc dětí / žáků

Pro žáky ZŠ: OBĚDY PRO DĚTI

Pomáhá rodinám, které se ocitly v tíživé životní situaci a nedokážou ji sami řešit.

Cíl: pomoci dětem, jejichž rodiče si nemohou dovolit zaplatit dětem obědy ve školních jídelnách. Pro takové děti může být oběd ve školní jídelně mnohdy jediným pravidelným teplým jídlem denně.

Pro žáky MŠ: SOS školky (SOS, Svačinka – Oběd – Svačinka)

Zaměřen na podporu účasti na předškolním vzdělávání dětí se sociálním znevýhodněním a dětí, jejichž rodina se nachází v dlouhodobě nepříznivé finanční situaci nebo se dočasně ocitla ve finanční tísni.

Cíl: pomoci dětem, jejichž rodiče si nemohou dovolit zaplatit dětem stravování v MŠ. Díky projektu děti získají zdravou a vyváženou stravu, kterou v období růstu tolik potřebují. Zároveň bude zabezpečena jejich předškolní výchova, jež je významnou přípravou na školní docházku.

6.1.2 Podpořené děti podle místa školní docházky

Kraje

Celkově nejvíce podpořených dětí docházelo do školního zařízení na území Moravskoslezského kraje a na území hlavního města Praha. Na obou územích se jedná o více než 5 tisíc dětí / žáků, což představuje 30 % z celkového počtu podpořených dětí. Necelých 5 tisíc dětí bylo podpořeno v Ústeckém kraji (4,6 tisíc).

Graf 2 Počet podpořených dětí v krajích ČR.

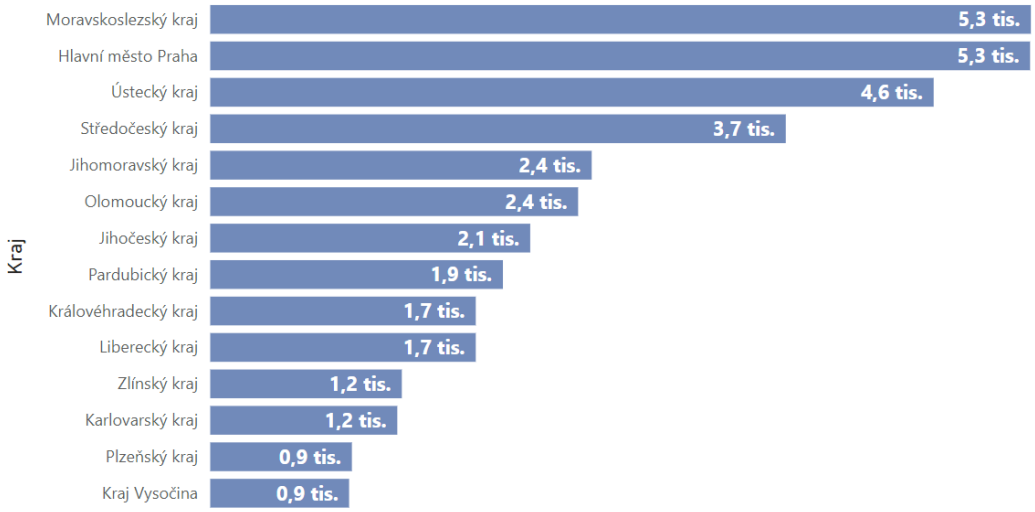

Okresy

Z okresů navštěvovalo nejvíce podpořených dětí školská zařízení v Ostravě-městě, Karviné, Mostě, Ústí nad Labem, Děčíně a Brně-městě.

6.1.3 Podpořené děti podle programu v krajích

Přibližně polovina dětí podpořena z programu MŠMT pro ZŠ (51 %) a třetina dětí z programu MPSV.

Speciální je situace v Praze, kde více než tři čtvrtiny dětí podpořil místní program HMP (78 %) a pětinu podpořil program MŠMT pro ZŠ, zbývající programy byly okrajové.

Nejvyšší podíl dětí podpořených z programu MPSV byl v Jihočeském a Moravskoslezském kraji, kde tento program dosáhl přibližně stejného počtu dětí jako program MŠMT pro ZŠ (48, resp. 47 %).

V rámci Zlínského kraje výrazně dominovala podpora z programu MŠMT pro ZŠ, z níž bylo podpořeno 86 % ze všech dětí v tomto kraji. V Ústeckém kraji, Kraji Vysočina a Libereckém kraji přesáhl podíl dětí podpořených z tohoto programu 60 %, byl přibližně dvojnásobný oproti MPSV.

Výrazně nejvyšší podíl dětí podpořených z programu MŠMT pro mateřské školy byl v Libereckém kraji, kde z tohoto programu byla podpořena celá desetina dětí (viz Graf 3).

Graf 3: Podíl podpořených dětí podle programu v jednotlivých krajích. N=35.200.

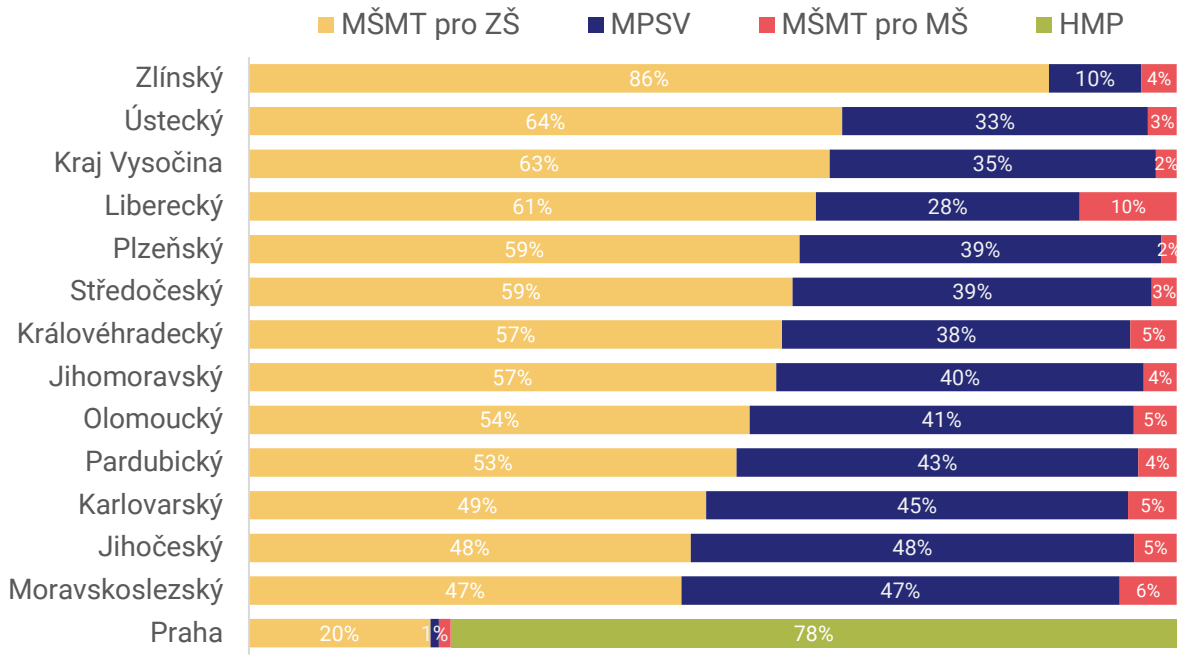

6.2 Vynaložené náklady na bezplatné stravování

Celkem bylo v analyzovaných programech za rok 2023/2024 vynaloženo 158 milionů korun.

Programům MŠMT a MPSV se nepodařilo vyčerpat alokaci, která dohromady činila 272 mil Kč, vyčerpána byla pouze z poloviny (49 %). Příjemci podpory jsou převážně subjekty, které finanční prostředky dále distribuují školským zařízením na úhradu obědů, pouze z menší části mají programy MŠMT a HMP jako příjemce samotná školská zařízení.

Projekty s nejvyššími uznatelnými náklady (a počty podpořených dětí) realizovala v rámci programu MŠMT ve sledovaném období nezisková organizace WOMEN FOR WOMEN o.p.s. (dále také „W4W"), jejíž projekty představují bezmála polovinu uznatelných nákladů a počtu dětí ve sledovaném období.

Dalšími významnými příjemci byly hlavně veřejnoprávní subjekty: kraje ČR (36 %) a městské části Prahy (12 %). Více viz tabulka v příloze: Výše podpory podle příjemce.

6.3 Roční náklady na podporu dítěte

Roční průměrné náklady na bezplatné stravování podpořeného dítěte činily 4,5 tisíce korun.

Kromě programu MPSV nejsou k dispozici přímo informace o počtu vydaných obědů, tedy kolik dnů v rámci sledovaného období děti získaly podporu.

Jednotliví příjemci ve většině programů uvádí údaje o celkových vynaložených nákladech a počtu dětí. Z ceny stravování pak lze přibližně odhadnout počet dnů stravování podle příjemců či programů. Reálná cena stravování není v ČR stejná. Z údajů příjemce W4W vyplývá, že v rámci krajů se průměrná cena za jeden den stravování dítěte u programu MŠMT pro ZŠ pohybovala **od 32 do 38 Kč**

(nejvyšší cena Praha, nejnižší Ústecký kraj). V případě MŠMT pro MŠ **cena dosahovala od 43 do 54 Kč** (nejvyšší Praha, nejnižší Karlovarský kraj).

U MPSV byla proplácena v rámci ČR jednotná cena podle typu jednotky (8 kategorií – podle stupně vzdělávání, věku dítěte, zda jde o celodenní; více viz s. 53 v příloze).

Průměrná cena výdajů přepočtená na dítě dosáhla 4,5 tisíce Kč za rok. Nejvyšší průměrná částka na dítě byla v programu MŠMT pro MŠ, ve kterém přesáhla 7 tisíc Kč (ca 150 obědů na dítě), zatímco u programu pro ZŠ byla tato částka 4,1 tisíce (ca 120 obědů na dítě). Jedná se o očekávatelný údaj vzhledem k celodennímu stravování dětí v MŠ. U programů určených pro děti MŠ, ZŠ a SŠ byly částky podobné: u MPSV dosáhla průměrná částka 4,7 tisíc Kč a u HMP 4,9 tisíce Kč.

Z příjemců nejvyšší částky na dítě vykazovaly zejména školské organizace, které byly přímými příjemci podpory, nejnižší neziskové organizace.

Graf 4: Průměrná výše výdajů na stravování jednoho dítě podle příjemce.

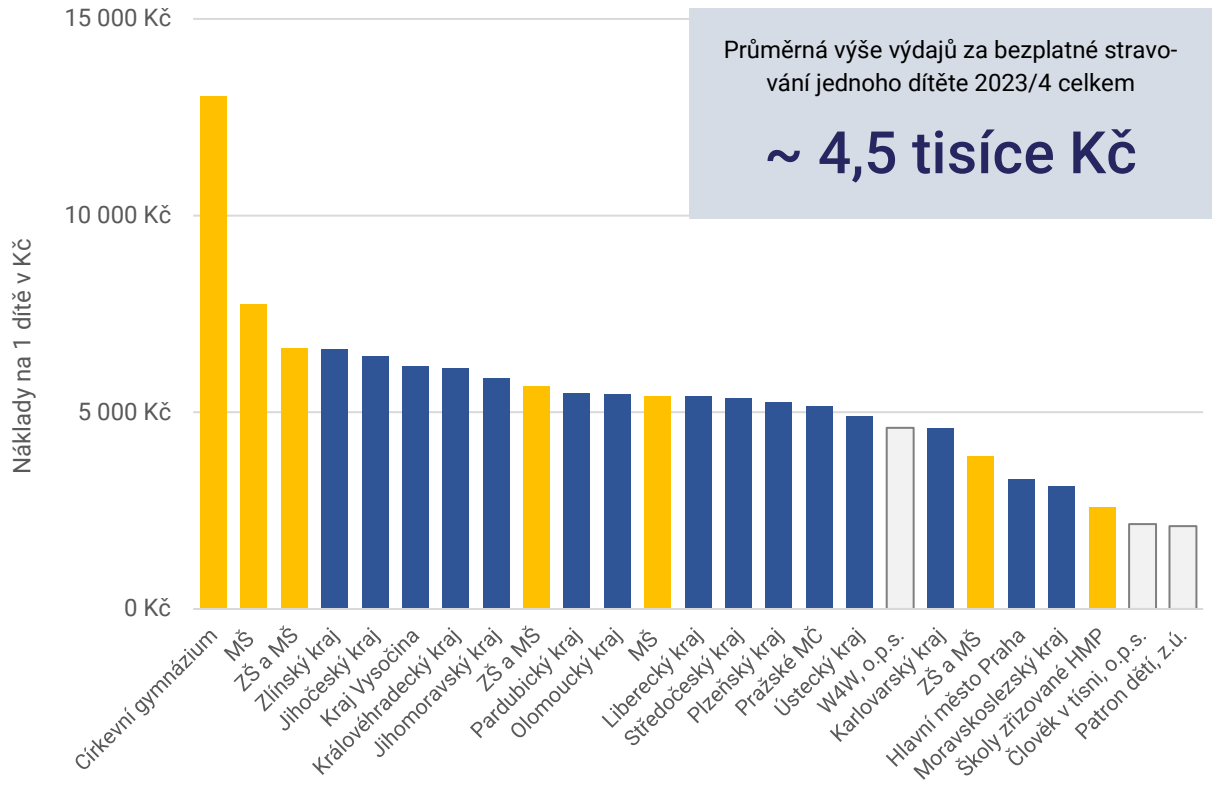

Pozn. Barvy sloupců odpovídají typu příjemce: žluté = školské zařízení, modré = veřejnoprávní subjekt, bílé = neziskové organizace.

6.4 Zapojená školská zařízení

Do analyzovaných programů se zapojilo více než 2,3 tisíce školských subjektů.

Z přibližně 10 tisíc zařízení s unikátním IČ uvedených v registru školských zařízení bylo zapojeno a zároveň podpořilo alespoň jedno dítě / žáka přibližně každé čtvrté zařízení (23 %). Nejčastěji se jedná o základní školy, méně často mateřské školy, střední školy, výjimečně se zapojily jídelny.

Kraje

Nejvíce se do programů zapojila školská zařízení v Jihočeském kraji s 35% podílem zapojených školských zařízení. Polovina z nich byla zapojena v programu MPSV, kde Jihočeský kraj jako jediný v ČR využívá speciální online aplikaci „Obědy pro jihočeské děti“, která usnadňuje proces zařazování do programu i administrativní zátěž a monitoring zapojených účastníků.

Nejnižší zapojení do programu vykazují školy z Jihomoravského kraje a Kraje Vysočina (15, resp. 17 % zapojených školských zařízení). Za Prahu nemáme data za školská zařízení úplná, protože chybí data o počtu zařízení zřizovaných městskými částmi v rámci programu HMP.

Programy

Naprostá většina školských zařízení podporovala své děti / žáky z jediného ze sledovaných programů (85 %). Pouze menší část byla zapojená ve dvou programech – 14 % – přičemž nejčastěji šlo o kombinaci programů MŠMT pro ZŠ a MŠ, resp. MPSV s MŠMT pro ZŠ. Minimální počet škol podpořil žáky / děti ze tří programů (1 %). Školy se třemi programy kombinovaly vždy podporu z MPSV a obou programů MŠMT.

Mapa 8: Rozdíly mezi kraji v zastoupení školských zařízení do bezplatného stravování

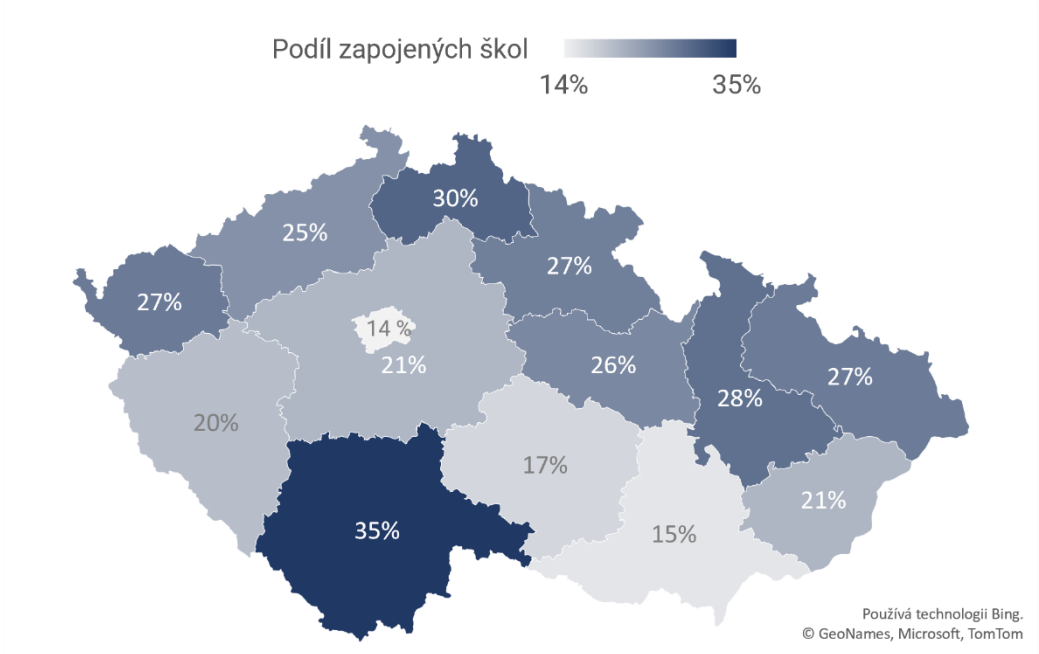

6.4.1 Počet podpořených dětí na zařízení

V průměru bylo v programech podpořeno 14 dětí na školské zařízení. Přibližně 40 % zařízení podpořilo nejvýš 5 dětí / žáků.

Naprostá většina zařízení pak poskytovala obědy pouze jednotkám dětí: skoro polovina zařízení podpořilo nejvýše šest dětí (47 %). V průměru bylo v jednom školském zařízení podpořeno 14 dětí, přičemž polovina zařízení podpořila nejvýše sedm dětí (medián=7)[14].Pouze necelá 3 % zařízení (škol / školních jídelen) pak poskytovala obědy alespoň 60 žákům / dětem (blíže viz Graf 5).

[14] Bez započítání MČ Prahy jako příjemci programu HMP (chybí data o zřizovaných školských zařízeních).

Vůbec nejvyšší počet žáků (> 250 žáků) podpořily školy či školní jídelny ve městech: Karviná, Ústí nad Labem, Litvínov a Mladá Boleslav.

Graf 5: Histogram: Distribuce zařízení podle celkového počtu dětí na jedno zařízení (bez ohledu na program)

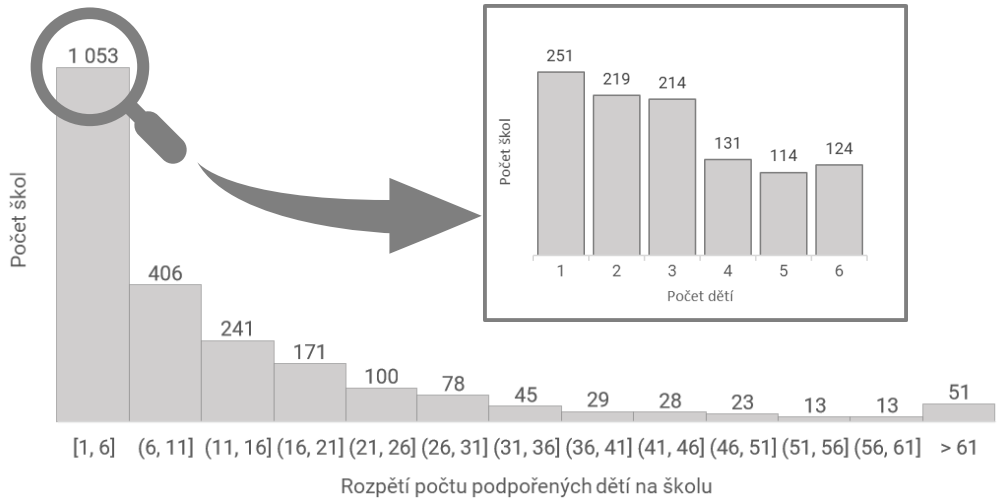

N=2 261. Poznámka: Uvedeny jen školská zařízení (bez MČ Prahy[15], kde chybí data).

Kraje

Počet dětí podpořených jedním zařízením se výrazně lišil mezi kraji. Rozdíly vychází z odlišné struktury zapojených školských zařízení v krajích (např. velikost a typ zařízení – školní jídelna/škola, stupeň vzdělávání), a nepochybně také z odlišné hladiny rizika chudoby a sociálního vyloučení v regionu nebo sociální situace rodin žáků z konkrétních zařízení.

V průměru nejvyšší počet podpořených dětí na školní zařízení byl v Ústeckém kraji s 27 dětmi, následovaly školy v Moravskoslezském a Karlovarském kraji s průměrným počtem 21 dětí, resp. 17 dětí na školu. Nejnižší počty zapojených dětí na školu byly zjištěny v Plzeňském, Zlínském, Jihočeském kraji a Kraji Vysočina s 9, resp. 10 podpořenými dětmi na jedno školní zařízení.

Graf 6: Průměrný počet podpořených dětí na školní zařízení za kraje

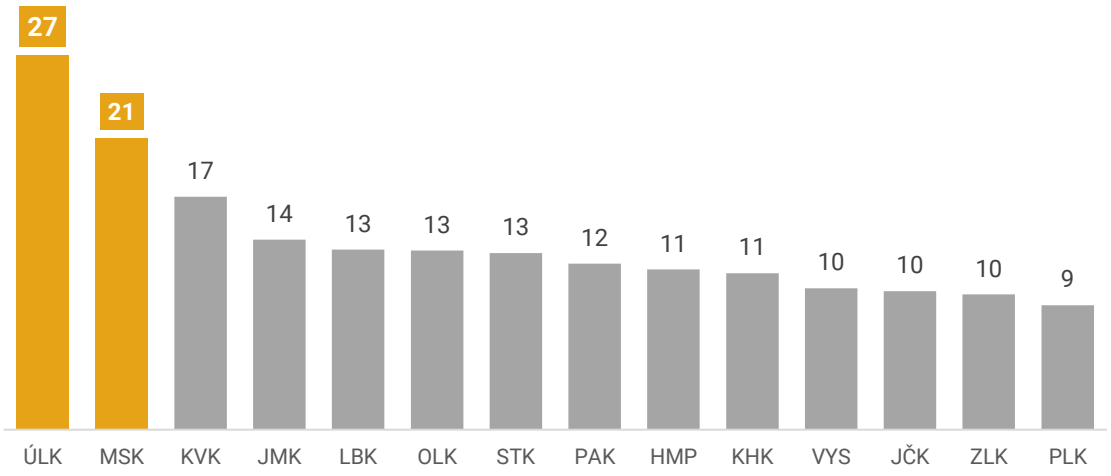

N=2 261. Poznámka: Uvedeny jen školská zařízení (bez MČ Prahy[1], kde chybí data).

[15] U příjemce MČ Prahy byl průměrný počet dětí 165 / 1 MČ.

Tyto výsledky přibližně odpovídají zjištěním z dotazníkového šetření škol zapojených do programu MPSV, podle kterých přibližně polovina škol poskytovala podporu maximálně pěti dětem. Nejnižší průměrný počet dětí uváděly školy v Jihočeském kraji, kde se zapojilo v průměru pouze 6 dětí na školu, a nejvyšší v Ústeckém kraji s průměrně 35 dětmi na školu (MPSV 2024: 15-6).

6.5 Intenzita podpory dětí v nouzi v území

Ve sledovaných programech bylo podpořeno přibližně jedno z devíti „dětí v nouzi" (11 %). Nejvyšší míra podpory byla na území Prahy, s odstupem pak v Ústeckém kraji.

V této části se zaměříme pouze na relativní vyjádření podpory, tedy na podíl žáků / dětí podpořených bezplatným školním stravováním z celkového počtu dětí z dětí v nouzi.

Kraje

V rámci krajů bylo podpořeno mezi necelými 6 až 22 procenty dětí v nouzi. Nejvyšší intenzita podpory byla zjištěna v Praze (22 %), dále s odstupem v Ústeckém kraji (13 %). Naopak, nejnižší míra podpory dětí v nouzi byla u dětí navštěvujících školy v Kraji Vysočina, v Plzeňském (6 %), Jihomoravském a Zlínském kraji (7 %).

Mapa 9: Intenzita podpory dětí v nouzi krajích.

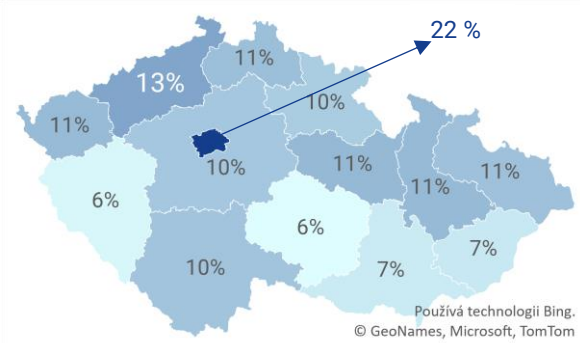

Okresy

V rámci okresů bylo podpořeno mezi 2 a 22 procenty dětí v nouzi. Nejvyšší podíl dětí v nouzi byl podpořen v okrese Jeseník (22 %), dále již s odstupem byl podpořen nadprůměrný podíl dětí navštěvujících školy v okresech Most a Mladá Boleslav (17 %), Bruntál, Český Krumlov (16 %), Ústí nad Labem, Znojmo (15 %).

Velmi nízký podíl dětí v nouzi získal bezplatné stravování v okrese Klatovy (2 %). Maximálně 5 procent dětí v nouzi (tedy jedno z 20 dětí v nouzi) bylo podpořeno v okresech: Plzeň-jih, Domažlice, Rokycany (PLK); Blansko, Brno-venkov (JMK); Kroměříž (ZLK); Třebíč, Jihlava (VYS).

SO ORP

V rámci SO ORP bylo podpořeno mezi 0 a 49 procenty dětí v nouzi. Nejvyšší podíl dětí v nouzi byl podpořen v ORP Vítkov (49 %, MSK), Králíky (36 %, PAK), Litvínov (29 %, ÚLK), Tanvald (26 %, LBK).

Žádné děti nebyly podpořeny v Orlové (MSK), Přešticích, Blovicích (PLK) a ve Vizovicích.

Mapa 10: Intenzita podpory dětí v nouzi na úrovni SO ORP.

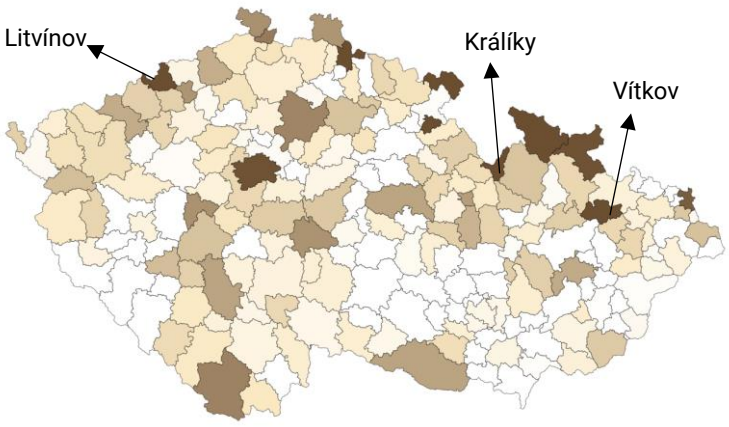

Pozn: čím tmavší barva, tím vyšší podíl dětí v nouzi, které byly podpořené.

7 MAPOVÁNÍ „BÍLÝCH MÍST“ PODPORY

Nejvyšší podíl nepodpořených dětí v nouzi byl v Kraji Vysočina, Plzeňském, Jihomoravském a Zlínském kraji.

Absolutně nejvíce dětí v nouzi, které nebyly z programu podpořeny, se nachází v Ústeckém a Moravskoslezském kraji. Konkrétně v oblastech:

- Moravskoslezský: Ostrava, Havířov, Orlová
- Ústecký: Děčín, Ústí nad Labem, Teplice, Chomutov, Most

Zde se zaměříme pouze na tzv. bílá místa, tedy místa, kde byla podpora cílových skupin nejslabší:

V relativních hodnotách = *vysoký podíl nepodpořených*, tedy nízká intenzita podpory dětí v nouzi (%)

V absolutních hodnotách = *vysoký počet* dětí z cílové skupiny, které podporu nezískaly (N)

7.1 Kde chybí podpora dětí v nouzi?

V této části se soustředíme na ta „bílá“ místa, kde byl zjištěn **výrazně nadprůměrný podíl nepodpořených dětí v nouzi na úrovni krajů, okresů a ORP**. Připomeňme, že v ČR nebylo podpořeno přibližně 90 % dětí v nouzi, a nepodpořeno zůstalo přibližně 300 tisíc dětí v nouzi.

Kraje

V relativním vyjádření byla podprůměrná míra podpory dětí v nouzi zjištěna v krajích:

Vysočina	94 %
Plzeňský	94 %
Jihomoravský	93 %
Zlínský	93 %

Nejvyšší počet dětí v nouzi, které pomoc neobdržely, se nachází v krajích:

Moravskoslezský	45 tisíc
Středočeský	33 tisíc
Jihomoravský	32 tisíc
Ústecký	31 tisíc

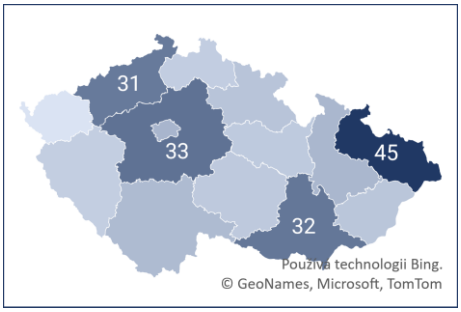

V hlavním městě bylo 19 tisíc nepodpořených dětí.

Okresy

Výrazně nadprůměrný podíl nepodpořených dětí v nouzi (více než 94 %) vykazují okresy:

Vysočina	Třebíč, Jihlava, Havlíčkův Brod, Žďár nad Sázavou
Plzeňský	Klatovy, Plzeň-jih, Domažlice, Rokycany, Plzeň-sever
Jihomoravský	Blansko, Brno-venkov, Hodonín, Břeclav, Vyškov
Zlínský	Kroměříž
Pardubický	Pardubice

Nejvyšší počet dětí v nouzi, které neobdržely bezplatné stravování, se nachází v okresech:

Moravskoslezský	Ostrava-město, Karviná, Frýdek-Místek, Opava
Jihomoravský	Brno-město, Brno-venkov
Ústecký	Děčín, Most
Olomoucký	Olomouc
Liberecký	Liberec

SO ORP

Lze shrnout, že ve většině ORP není pokryta ani desetina cílové populace, tedy bylo podpořeno méně než jedno z 10 dětí v nouzi (135 z 205 ORP). Zde uvádíme pouze ORP s extrémně vysokým podílem nepodpořených dětí – 98 až 100 %:

Plzeňský	Blovice, Přeštice, Stod, Sušice
Jihomoravský	Bučovice, Židlochovice, Slavkov u Brna, Pohořelice, Tišnov
Zlínský	Vizovice
Moravskoslezský	Orlová, Kravaře
Ústecký	Roudnice nad Labem

Nejvyšší počet nepodpořených dětí v nouzi se nachází zejména **v největších krajských a statutárních městech, přičemž v Ostravě a Brně takových nepodpořených dětí bylo více než 10 tisíc**. Zde jsou uvedena ORP s více než 3 tisíci nepodpořenými dětmi v nouzi:

Moravskoslezský	Ostrava, Havířov, Frýdek-Místek, Opava
Jihomoravský	Brno, Znojmo
Ústecký	Ústí nad Labem, Most, Teplice, Chomutov
Olomoucký	Olomouc, Prostějov
Plzeňský	Plzeň
Jihočeský	České Budějovice
Liberecký	Liberec
Královéhradecký	Hradec Králové
Pardubický	Pardubice

Data o počtu a podílu nepodpořených dětech v nouzi za všechny ORP viz **Tabulka 16** v příloze.

Mapa 11: Počet nepodpořených dětí v nouzi (nejtmavší barva nad 3 tisíce)

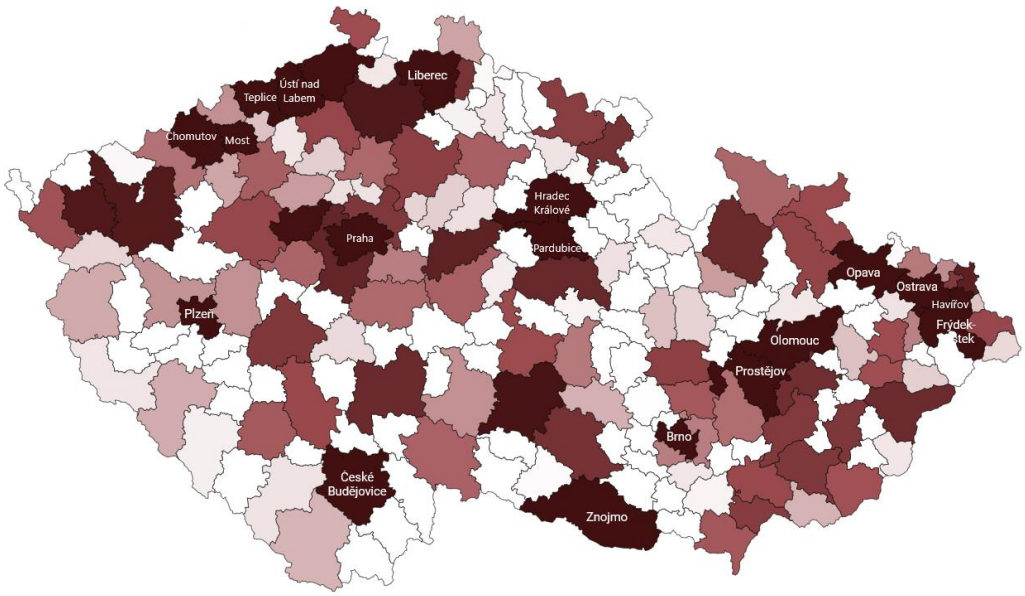

7.2 Kde chybí podpora dětí s dvojím znevýhodněním?

Ze sledovaných programů určitě nebylo podpořeno téměř 22 tisíc dětí, které žijí v rodinách v hmotné nouzi. Z nich více než 15 tisíc žije v oblastech s vysokou či velmi vysokou vzdělávací neúspěšností, tj. jde o děti s dvojím znevýhodněním. Více než 75 % těchto zranitelných dětí se nachází na území Ústeckého a Moravskoslezského kraje.

U dětí s dvojím znevýhodněním jsme sledovali, kolik těchto dětí zůstalo **určitě nepodpořeno** – v případě fikce, že všechny podpořené děti v rámci ORP s vysokou mírou vzdělávací neúspěšnosti byly děti z rodin v hmotné nouzi.[16] **V průměru za celou Českou republiku zůstalo určitě nepodpořeno nejméně 51 % dětí s dvojím znevýhodněním.**

Kraje

Nadprůměrný podíl nepodpořených dětí s dvojím znevýhodněním byl zjištěn v krajích[17]:

Moravskoslezský	61 %
Plzeňský	58 %
Ústecký	56 %

Nejvyšší počet dětí s dvojím znevýhodněním, které pomoc neobdržely, se nachází v krajích:

Ústecký	5,9 tisíc
Moravskoslezský	5,6 tisíc
Středočeský	0,9 tisíc
Karlovarský	0,8 tisíc
Liberecký	0,6 tisíc

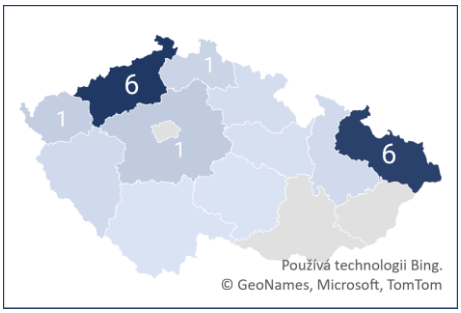

Okresy

Nadprůměrný podíl nepodpořených dětí s dvojím znevýhodněním (51 % +) vykazují okresy:

Moravskoslezský	Ostrava-město, Karviná
Plzeňský	Plzeň-jih, Rokycany, Domažlice
Středočeský	Mělník
Ústecký	Louny, Most, Teplice, Ústí nad Labem, Děčín, Chomutov
Královéhradecký	Jičín
Karlovarský	Sokolov

Nejvyšší počet dětí s dvojím znevýhodněním, které pomoc neobdržely (0,5 tisíc+), se nachází v:

Moravskoslezský	Ostrava-město, Karviná
Ústecký	Most, Ústí nad Labem, Děčín, Chomutov, Teplice, Louny
Karlovarský	Sokolov
Středočeský	Kladno

[16] Vzhledem k tomu, že není známý přesnější sociální profil podpořených žáků, nelze stanovit, jak velký podíl dětí z cílových skupin byl podpořen. Využíváme možnosti určit, jak velký podíl dětí určitě nemohl být podpořen (v případě fikce 100 % zaměření na děti v hmotné nouzi).

[17] V čitateli je uveden počet určitě nepodpořených dětí s dvojím znevýhodněním z daného kraje, ve jmenovateli počet dětí s dvojím znevýhodněním z daného kraje.

ORP

Většina dětí s dvojím znevýhodněním zůstala nepodpořená v těchto oblastech ORP (51 % +):

Ústecký	Podbořany, Most, Louny, Teplice, Žatec, Děčín, Ústí nad Labem, Rumburk, Chomutov
Moravskoslezský	Orlová, Bohumín, Ostrava, Rýmařov, Havířov
Karlovarský	Kraslice, Sokolov
Plzeňský	Stod, Domažlice, Rokycany
Středočeský	Neratovice, Kladno
Liberecký	Jablonec nad Nisou
Královéhradecký	Jaroměř, Hořice

Nejvyšší počet nepodpořených dětí s dvojím znevýhodněním (0,5 tisíc +), se nachází v:

Moravskoslezský	Ostrava, Orlová, Havířov, Karviná
Ústecký	Most, Ústí nad Labem, Teplice, Chomutov, Děčín
Karlovarský	Sokolov

Mapa 12: Oblasti podle počtu dětí s dvojím znevýhodněním. Pozn. nejtmavší oblasti s více než 500 dětmi.

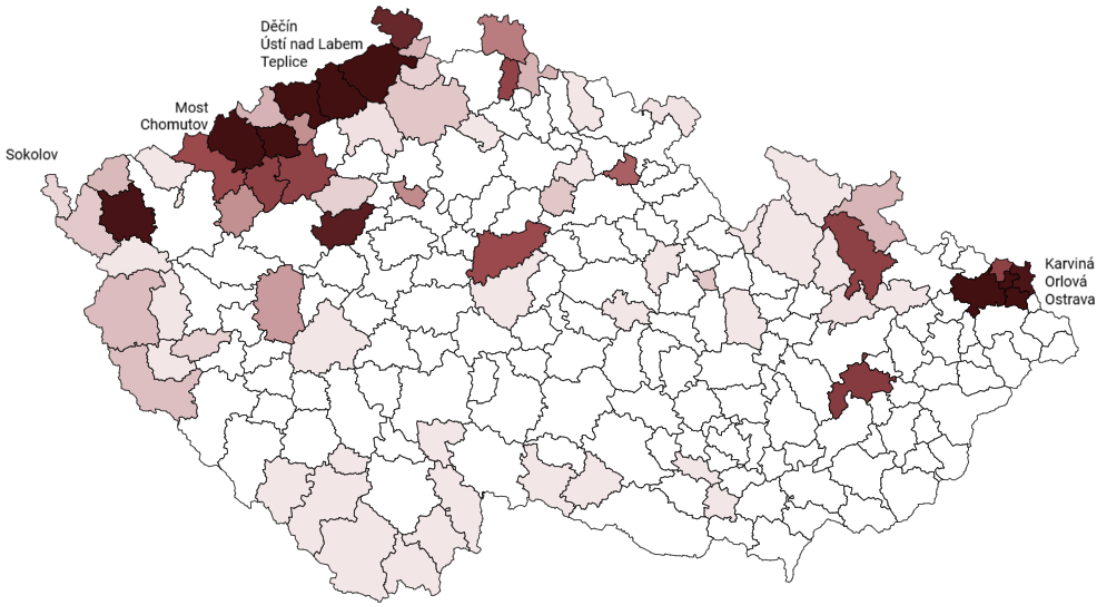

8 ZÁVĚRY

Bezplatné školní stravování je forma přímé podpory potřebného dítěte. Jde o jednoduchou podporu o známých nákladech a přínosech. V České republice dosud nebyl vyvinut jednotný systém poskytování této formy podpory a hledání systémového řešení, včetně stabilních finančních zdrojů, je v době vzniku této zprávy v počátečních fázích.

České podmínky se ukazují pro školská zařízení a konečné příjemce jako velmi složitý až komplikovaný terén, ve kterém je obtížné se orientovat a pohybovat. Výsledkem je vyloučení dětí z podpory.

- Několik dotačních systémů s různými pravidly a odlišným způsobem administrace,
- Programy se zaměřují na překrývající se, ale ne totožné, cílové skupiny;
- Různé typy příjemců dotací v různých programech. Dotaci může získat školské zařízení, školní jídelna, ale mnohem častěji je to zprostředkovatelský subjekt. Tím může být nezisková organizace, případně zřizovatel školského zařízení, ale také veřejnoprávní subjekt, který není zřizovatelem školského zařízení.
- Roztříštěnost informací o podpoře a obtížné vyhodnocení. Programy sbírají data v různé struktuře, což vede k limitovaným možnostem srovnatelnosti a celkového vyhodnocení v rámci ČR. Některé programy sbírají informace jen o počtu zapojených žáků, jiné o počtu odebraných obědů na žáka. Příjemci mají různě sofistikovaný a automatizovaný či ruční sběr údajů o podpoře. Neexistuje dostatečná podpora škol vedoucí ke snadné a spolehlivé evidenci.

Zatímco za rok 2022 byla uváděna intenzita podpory mezi 7 a 9 %, v roce 2023/4 činil podíl dětí s bezplatným stravováním 11 %. Zároveň došlo ke zvýšení celkového počtu podpořených dětí z 20 až 25 tisíc na více než 35 tisíc. Tento výsledek nicméně nelze automaticky považovat za významný pokrok, zejména pokud neznáme přesnější informace o zdroji údajů z roku 2022.

Nadále platí zjištění, že bezplatné školní stravování získává pouze menšina dětí, které jsou v riziku chudoby a sociálního vyloučení. Pro všechny rodiny s nízkými příjmy neexistuje nárok na bezplatné stravování. Do programů nejsou zapojeny všechny školy a rodiny ani o takové možnosti nejsou dostatečně informovány, pokud tak neučiní škola. S poskytováním bezplatného stravování je v ČR spojeno určité stigma, někteří rodiče nabídnutou pomoc odmítají.

Stávající praxe tak neodpovídá požadavkům kladeným Evropskou zárukou pro děti, možnost získat nárok na podporu závisí od území, kde dítě žije, a podle školského zařízení, které dítě navštěvuje.

Podle námi analyzovaných dat získalo pomoc ve formě bezplatného školního stravování průměrně v Česku jedno dítě z devíti. Podle místa bydliště to ale mohlo být více než jedno z pěti jako v Praze, ale také jedno z 18, pokud toto dítě žije na území Kraje Vysočina. Ve čtyřech SO ORP podporu nezískalo ani jedno dítě, školy se nezapojily do programů MPSV a MŠMT.

Do programů se zapojila přibližně čtvrtina škol – nejvyšší podíl škol se zapojil v Jihočeském kraji (víc než třetina). Některé školy spoléhaly na aktivitu rodičů – přihlášení a součinnost při zabezpečování dokladů, což u části dětí nemusí být optimální, protože rodiče mohou řešit další osobní závažné problémy, nebo mít potíže s komunikací se školou. V nové výzvě MPSV je příjemcům doporučováno nevyžadovat od rodin úřední potvrzení, ale nárok zabezpečovat formou čestného prohlášení a posouzení ze strany školského zařízení apod.

Výsledky mapování dokazují, že pomoc nezískalo minimálně dvacet tisíc dětí, které žijí v rodinách nacházejících se v těžké materiální deprivaci, přičemž více než 15 tisíc těchto dětí do 18 let žije zároveň v oblastech s velmi vysokou mírou vzdělanostní neúspěšnosti. U dětí vyrůstajících v obtížných

rodinných a vzdělávacích podmínkách má společnost zvláštní zájem děti maximálně podporovat při jejich cestě vzdělávacím procesem. Cílem je, aby děti nekončily se základním nebo nedokončeným základním vzděláním, které je spojeno s velmi omezenými možnostmi na trhu práce a řadou sociálních handicapů, které mohou přetrvávat až po celý dospělý život.

Nejednotný systém pomoci klade na zařízení poskytující stravování administrativní zátěž, která v některých případech není ze strany poskytovatelů ve formě příspěvku finančně zohledněna. Součástí této činnosti je kromě výkaznictví také vyhledávání potřebných dětí. Existence různých programů klade zřizovatele před rozhodnutí, zda a do jakého programu vstoupit, nebo zda dokonce vstoupí do více z nich, aby byly potřeby jejich žáků naplněny. U programů není zajištěna jejich udržitelnost, resp. dochází ke změnám podmínek.

Obrázek 1 Žluté bubliny znázorňují SO ORP, ve kterých byly nepodpořené děti s dvojím znevýhodněním. Pozn. Popisky u ORP s nejvyšším počtem dětí. N=15 286.

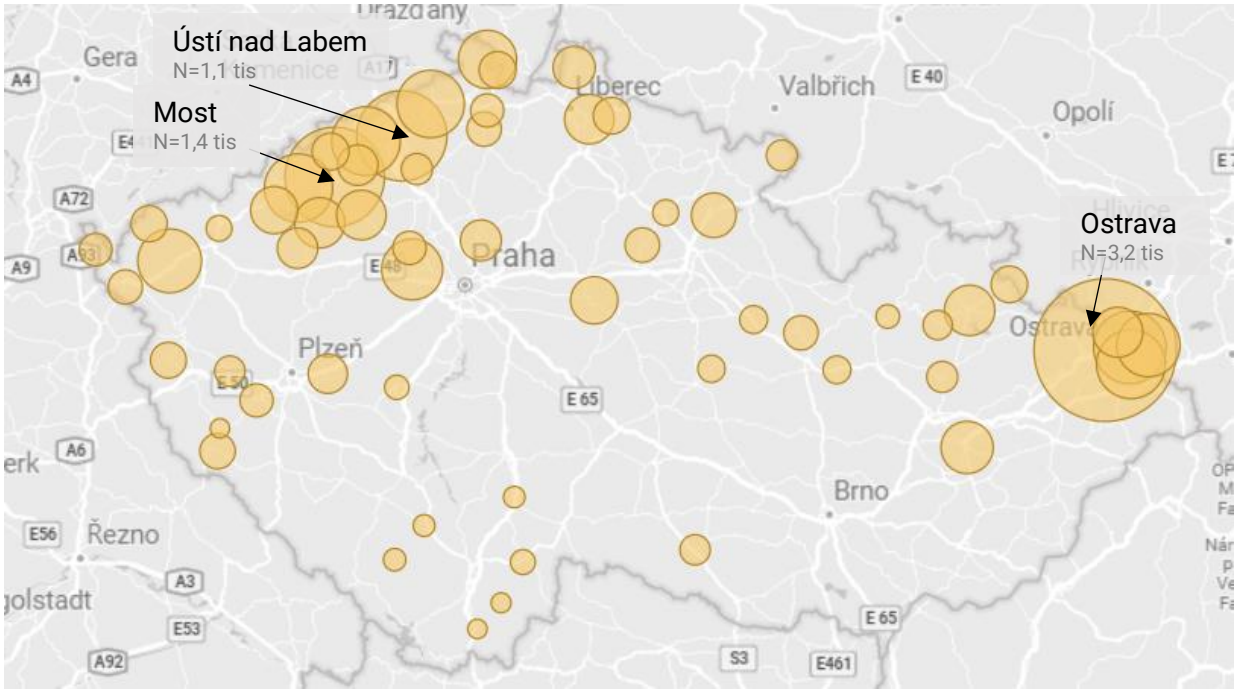

Alokace programů MPSV i MŠMT nebyla vyčerpána přes nepopiratelně existující potřebu v území, než jaká je dosud poskytována. Program MPSV na tuto situaci reaguje rozšířením cílové skupiny ve výzvě připravované pro rok 2025 a dále.

Určitým problémem programů zaměřených na bezplatné stravování je také nedostatečné cílení na sociálně nejvíce postižené regiony. Ty sice mají lehce nadprůměrnou intenzitu podpory, ale ta nekompenzuje vysoký počet dětí, které spadají do cílových skupin. Nejvíce dětí s dvojím znevýhodněním se nachází v Ostravě a okolí, dále ve většině oblastí Ústeckého kraje (Mostecko, okolí Ústí nad Labem) a v některých oblastech Karlovarského kraje.

Ve školním roce 2023/24 v ČR určitě nebylo podpořeno více než 15 tisíc nezaopatřených dětí do 18 let, které žijí v rodinách v hmotné nouzi v oblastech s vysokou mírou vzdělávací neúspěšnosti (děti s dvojím znevýhodněním).

9 PŘÍLOHY

9.1 Zdroje dat, metodologie a limity

9.1.1 Přehled zdrojů dat

Zpráva se opírá o tři hlavní typy datových zdrojů: 1) administrativní data o populaci a cílové skupině, 2) data o zapojených subjektech a podpoře a 3) dotazníková šetření s (potenciálními) příjemci podpory.

Administrativní data

- Data o populaci – počet osob podle v území, ČSÚ (k 31.12.2023)
- Data o nezletilých osobách z rodin pobírajících dávky, MPSV (4Q 2023):
  - dávky v hmotné nouzi, konkrétně příspěvek na živobytí (PnŽ)
  - dávky státní sociální podpory přídavek na dítě (PnD)
  - humanitární dávky pro uprchlíky z Ukrajiny (HuD)
- Data o vzdělávací neúspěšnosti, PAQ Research (2023)
- Registr školských zařízení, MŠMT (2023)

Data o zapojených subjektech a podpoře

- Data od příjemců výzvy 026[18]; MPSV (k říjnu 2024)
- Data od příjemců národní dotace pro žáky ZŠ; MŠMT a W4W (k říjnu 2024)
- Data od příjemců národní dotace pro děti v MŠ; MŠMT a W4W (k říjnu 2024)
- Data od příjemců programu „Balíček pomoci Pražanům“; HMP (k listopadu 2024)

Doplňkové zdroje dat:

- Dotazníkové šetření MPSV se školami zapojenými do projektů;
- Dotazníkové šetření MPSV se školami nezapojenými do projektů.

9.1.2 Metodologie práce s daty

Vzhledem k heterogenní struktuře dat analyzovaných programů bylo potřeba stanovit takové proměnné, které jsou dostupné ve všech zdrojích, případně je možné je z dostupných zdrojů odvodit. V analýze jsou vyhodnocovány tyto údaje:

Informace o podpoře

- Výše uznatelných nákladů
- Počet podpořených dětí
- Počet vykázaných jednotek (stravování)

Informace o dávkách podle trvalého bydliště dítěte

- Průměrný počet společně posuzovaných osob ve věku 3-18 let s vyplaceným příspěvkem na živobytí (MPSV)

[18] Výkaz jednotek pro školní rok 2023/2024 od 14 příjemců projektů (kraje ČR a Hlavní město Praha).

- Počet dětí ve věku 3-18 let s vyplaceným přídavkem na dítě (MPSV)
- Počet dětí ve věku 3-18 let, na které byla vyplacena humanitární dávka (MPSV)

Použité údaje odpovídají průměrnému počtu dětí ve věku 3-18 let pobírajících danou dávku za 4. čtvrtletí 2023.

Území

- Kraje (N=13)
- Okresy (N=77)
- SO ORP – správní obvody obcí s rozšířenou působností (N=205)
- Hlavní město Praha (N=1)
- Správní obvody Prahy (N=22)
- Městské části Prahy (N=57)

Data byla zpracována a vizualizována s využitím programů MS Excel a MS Power BI.

9.1.3 Limity dat a interpretace

Vyhodnocení projektů bezplatného stravování pro děti naráží na řadu limitů. Ty vyplývají z toho, že problematika není řešena systémově a koordinovaně. Věnují se jí různé programy, projekty a iniciativy, které se vzájemně překrývají, nebo doplňují. Není výjimkou, že na jedné škole je zároveň více programů, u několika desítek škol bylo zjištěno, že je program zastoupen v jednom zařízení dvěma subjekty – příjemci. Analýza zachycuje tři hlavní identifikované zdroje financování bezplatných školních obědů v období 2023/24.

Roztříštěnost podpory v ČR

Analýza vyhodnocuje tři vybrané (největší) programy zajišťující bezplatnou stravu dětem v před/školních zařízeních, nikoli všechny existující možnosti získat školní stravování zdarma. Vzhledem k roztříštěnosti podpory je velmi obtížné zachytit veškerou podporu tohoto typu, která se dětem dostává[19].

Z dotazníkového šetření mezi zapojenými školami do programu MPSV bylo zjištěno, že přibližně pětina škol využívala vedle podpory MPSV také nabídky neziskových organizací, nadací, nebo soukromých dárců k proplacení stravování žáků / dětí (nejčastěji program MŠMT). Častým důvodem kombinace více programů bývá snaha zařízení pokrýt podporou více dětí (komplementarita programů) – u MPSV některé děti nesplní podmínky stanovené krajem, nástup dítěte v průběhu roku apod. Podmínky u některých poskytovatelů jsou nastaveny flexibilněji.

Nejednoznačná identifikace školského zařízení

Zapojená školská zařízení jsou v programech MPSV a MŠMT identifikována pomocí IČO, což není ve všech případech dostatečné k jednoznačnému určení školského zařízení.

- Typ zařízení

IČO v některých případech postačuje k jednoznačnému určení typu školského zařízení, stupně (např. mateřská škola), ale často pod jedním IČO existují zařízení poskytující více stupňů vzdělávání, případně školní jídelny. V případě, že je příjemcem podpory školní jídelna, může docházet k tomu, že

[19] Žáci se sociálním znevýhodněním mohou například využít v 62 školách nabídku na snídaňové kluby, které jsou určeny pro žáky, kteří ráno nesnídají. (projekt: *Podpora rovných příležitostí*, realizátor NPI, financováno z NPO).

poskytuje obědy více školám. Pokud byla v tomto případě k dispozici informace o konkrétním školním zařízení, v analýzy jsme použili konkrétnější informace.

Tento problém se neukazuje jako závažný, většinou identifikace byla jednoznačná.

- Umístění zařízení

V ojedinělých případech může nastat situace, že konkrétní jídelna, budova je provozována v jiné obci (výjimečně SO ORP či kraji), než pod kterou je evidováno IČO (většinou ředitelství školy). Vzhledem k nízkému počtu zařízení, která jsou provozována v jiném regionu, než pod který spadá ředitelství školy, byly všechny konkrétní provozy přiřazeny do obce, ve které je evidováno ředitelství školy, bez ohledu na skutečné umístění provozu.

Rozdílnost programů a vykazování

Programy mají odlišný zdroj financí, způsob vykazování uznatelných nákladů, časový rámec, monitoring. V rámci analýzy nebylo možné pracovat přímo s primárními daty.

Při interpretaci výsledků je také třeba zohlednit skutečnost, že každý z programů měl vlastní definici ohrožených dětí. V rámci jednoho programu mohlo docházet k odlišnostem – např. program MPSV umožňoval krajům volit cílovou skupinu – většina krajů se zaměřila převážně na děti v hmotné nouzi, byť program umožňoval individuální posouzení situace dítěte třetím subjektem. Příjemci MŠMT cílili na šířeji definovanou skupinu dětí z rodin, které se dostaly do tíživé životní situace. Aby bylo možné programy mezi sebou srovnávat, je třeba data v rámci syntézy zpracovat a pro účely analýzy operacionalizovat (viz Operacionalizace a výpočty).

Problematickým indikátorem se v případě programu MPSV ukazuje počet unikátně podpořených dětí. Pro školská zařízení je tento indikátor snadné sledovat v rámci jednoho školního roku, ale v rámci dvou školních roků již tento údaj může být pro některá zařízení problematický (některé školy mohou počítat jedno dítě za dva školní roky dvakrát). Přitom bez sledování počtu vydaných obědů (rozsahu podpory dítěte) je samotný údaj o zapojení dítěte do programu nedostačující.

Odlišnost programů:

- Definice cílové skupiny: věk/vzdělávací stupeň dětí,
- Podmínky pro získání pomoci – způsob posuzování situace dítěte,
- Způsob prokazování uznatelných přímých nákladů (jednotky vs. reálné ceny, vydané vs. objednané stravování),
- Sledované období – školní rok vs. kalendářní rok[20],
- Způsob vykazování dat – struktura dat, sledované ukazatele.

Program MPSV:

- vykazování po 6 měsících (dle zahájení projektů, start po 9/2023)
- data za úroveň jednotlivých školských zařízení
- indikátor: počet vydaných jednotek za zařízení a měsíc

Hlavní limit dat: Na úrovni škol jsou sledovány počty vydaných jednotek, nikoli počet zapojených dětí. Počet unikátních podpořených dětí je sledován pouze na úrovni krajů.

20 Největší příjemce programu MŠMT – organizace W4W poskytl údaje za školní rok 2023/24, což umožňuje lepší srovnatelnost s ostatními programy.

Program MŠMT

- vykazování jednou ročně (kalendářní rok)
- data za jednotlivých úroveň školských zařízení
- indikátor: počty podpořených dětí

Hlavní limit dat: Nesleduje se počet vydaných obědů. Obtíže jsou zároveň s evidencí *unikátních* dětí v rámci kalendářního roku, který obsahuje údaje za dva školní roky. Od největšího příjemce W4W jsme získali údaje o unikátních dětech za školní rok 2023/4.

Program HMP

- vykazování jednou ročně (kalendářní rok)
- data za úroveň příjemce – Prahou zřizovaná školská zařízení, MČ Prahy
- indikátor: počty podpořených dětí

Hlavní limit dat: Příjemcem s nejvyšším počtem podpořených dětí jsou pražské městské části, které finance rozdělují zřizovaným školským zařízením. U 22 pražských městských částí nemáme informace o počtu zapojených školských zařízení, ani počet podpořených dětí za zařízení.

Kvalita dat / vykazování

Na příjemce jsou kladeny odlišné nároky ohledně způsobu vedení evidence, rozdíly jsou také v tom, zda mají automatizovaný systém, který umožňuje kontroly, nakolik se v datech vyskytují chyby kvůli ručnímu zadávání apod. V rámci programů dochází ke kontrolám, které některé typy chyb odhalí.

Někteří příjemci sledují data nad rámec požadovaných ukazatelů, vedou si statistiky, jiní nikoli.

Problematickým indikátorem se v případě programu MPSV ukazuje počet unikátně podpořených dětí. Pro školská zařízení je tento indikátor snadné sledovat v rámci jednoho školního roku, ale v rámci dvou školních roků již tento údaj může být pro některá zařízení problematický (některé školy mohou počítat jedno dítě za dva školní roky dvakrát). Přitom bez sledování počtu vydaných obědů (rozsahu podpory dítěte) je samotný údaj o zapojení dítěte do programu nedostačující.

9.1.4 Operacionalizace a výpočty

Každý program minimálně na úrovni příjemců sledoval unikátní počty dětí, které získávaly bezplatné stravování v určitém období[21]. Tento ukazatel však nemáme k dispozici za všechna školní zařízení a za stejné období.

Pro srovnatelnost jednotlivých typů podpory jsme u všech programů přistoupili ke zjednodušení sledovaného ukazatele na **počet podpořených unikátních dětí za jednotlivá zařízení.** Limit: tuto informaci nemáme k dispozici u programu HMP za příjemce – 22 pražských městských částí (viz kapitola: Rozdílnost programů a vykazování).

Program MPSV: výpočet podpořených osob

V programu MPSV jsou k dispozici na úrovni školských zařízení počty vydaných jednotek (dnů stravování) za jednotlivé měsíce (viz příloha). Z počtu jednotek stravování v jednotlivých zařízeních jsme přistoupili k výpočtu odhadovaného počtu podpořených dětí / žáků, a to pomocí průměrného počtu jednotek vydaných na dítě (zvlášť za kraje a Prahu[22]).

Tabulka 2: Program MPSV: Počty koncových příjemců, vykázaných jednotek a průměrného počtu jednotek na dítě v hl. m. Praze a zbývajících krajích

	Kraje bez hl. m. Prahy 2 monitorovací období	Hl. m. Praha 1 monitorovací období
Počet podpořených dětí	11 632	47
Počet vykázaných jednotek	1 190 249	3 289
Průměrný počet jednotek na dítě	102	70

Počet unikátních dětí za školské zařízením

$$\text{počet unikátních dětí za školské zařízení}^{23} = \frac{\text{počet jednotek uplatněných školským zařízením}}{\text{průměrný počet jednotek na 1 dítě}}$$

Průměrný počet jednotek na 1 dítě

$$\text{průměrný počet jednotek na 1 dítě} = \frac{\Sigma \text{ jednotek za příjemce}}{\Sigma \text{ podpořené unikátních dětí}}$$

21 V případně programu Balíček podpory Pražanů máme pro každou městskou část k dispozici pouze souhrnnou informaci za všechna městskou částí zřízená školská zařízení, bez doplňující informace o jejich počtu.
22 Využit byl údaj za jednotlivé kraje, kromě hl. m. Prahy, které začínalo s programem později, a průměrný počet jednotek na dítě byl tedy nižší. Praha byla počítána zvlášť, protože začínala s programem později než kraje.
23 Získaná hodnota je zaokrouhlena na celé číslo. Pokud byla uplatněna alespoň jedna vydaná jednotka a hodnota <0,5, bylo za školské zařízení uvedeno 1 podpořené dítě.

Výpočet intenzity podpory

$$\text{Intenzita podpory dětí v nouzi} = \frac{\text{počet podpořených dětí}}{\text{počet dětí z cílové skupiny*}}$$

* počet „dětí v nouzi“

Počet určitě nepodpořených dětí v hmotné nouzi

Určitě nepodpořené děti v hmotné nouzi = počet dětí v hmotné nouzi – (Σ podpořené dětí z programu MPSV, MŠMT, HMP)

V případě výsledku nižším než 0, pak 0.

9.2 Tabulky: Mapování potřebnosti v území

9.2.1 Kraje

Tabulka 3: Počet dětí ve věku 3-18 let podle krajů (počty, N)

Kraj	Děti 3-18 let celkem	Děti v HN	Děti s HuD	Děti s PnD	Děti v nouzi	Děti s dvojím znevýhodněním
Hlavní město Praha	234 279	2 194	9 278	14 605	24 247	0
Jihočeský	113 115	2 296	1 933	17 836	19 873	724
Jihomoravský	214 039	3 815	4 298	29 837	34 276	38
Karlovarský	49 524	2 034	1 927	8 812	10 812	1 578
Kraj Vysočina	88 573	1 156	1 461	14 273	15 780	111
Královéhradecký	95 685	2 424	2 042	15 568	17 694	748
Liberecký	80 100	2 520	1 859	13 668	15 727	1 777
Moravskoslezský	198 386	11 227	3 176	46 754	49 918	9 280
Olomoucký	107 946	3 235	1 383	19 545	21 004	1 528
Pardubický	92 915	2 258	1 735	14 804	16 671	643
Plzeňský	104 242	1 815	2 449	12 302	14 881	737
Středočeský	282 037	4 231	5 755	30 539	36 501	2 083
Ústecký	141 906	10 674	2 560	32 919	35 832	10 442
Zlínský	96 402	1 190	1 172	15 646	16 842	0
Celkem	**1 899 149**	**51 069**	**41 028**	**287 108**	**330 058**	**29 689**

Tabulka 4: Podíl dětí ve věku 3-18 v krajích (sloupcová %)

Kraj	Děti 3-18 let celkem	Děti v HN	Děti s HuD	Děti s PnD	Děti v nouzi	Děti s dvojím znevýhodněním
Hlavní město Praha	12 %	4 %	23 %	5 %	8 %	-
Jihočeský	6 %	4 %	5 %	6 %	7 %	0 %
Jihomoravský	11 %	7 %	10 %	10 %	12 %	-
Karlovarský	3 %	4 %	5 %	3 %	4 %	5 %
Kraj Vysočina	5 %	2 %	4 %	5 %	5 %	0 %
Královéhradecký	5 %	5 %	5 %	5 %	6 %	2 %
Liberecký	4 %	5 %	5 %	5 %	5 %	4 %
Moravskoslezský	10 %	22 %	8 %	16 %	15 %	37 %
Olomoucký	6 %	6 %	3 %	7 %	7 %	2 %
Pardubický	5 %	4 %	4 %	5 %	6 %	1 %
Plzeňský	5 %	4 %	6 %	4 %	5 %	3 %
Středočeský	15 %	8 %	14 %	11 %	13 %	6 %
Ústecký	7 %	21 %	6 %	11 %	12 %	39 %
Zlínský	5 %	2 %	3 %	5 %	6 %	-

Tabulka 5: Podíl dětí ve věku 3-18 v krajích z populace dětí 3-18 let (%)

Kraj	Podíl dětí z rodin s PnŽ	Podíl dětí z rodin s HuD	Podíl dětí z rodin s PnD	Podíl dětí v nouzi	Podíl dětí s dvojím znevýhodněním
Hlavní město Praha	0,9 %	4,0 %	6,2 %	10,3 %	0,0 %
Jihočeský kraj	2,0 %	1,7 %	15,8 %	17,6 %	0,6 %
Jihomoravský kraj	1,8 %	2,0 %	13,9 %	16,0 %	0,0 %
Karlovarský kraj	4,1 %	3,9 %	17,8 %	21,8 %	3,2 %
Kraj Vysočina	1,3 %	1,6 %	16,1 %	17,8 %	0,1 %
Královéhradecký kraj	2,5 %	2,1 %	16,3 %	18,5 %	0,8 %
Liberecký kraj	3,1 %	2,3 %	17,1 %	19,6 %	2,2 %
Moravskoslezský kraj	5,7 %	1,6 %	23,6 %	25,2 %	4,7 %
Olomoucký kraj	3,0 %	1,3 %	18,1 %	19,5 %	1,4 %
Pardubický kraj	2,4 %	1,9 %	15,9 %	17,9 %	0,7 %
Plzeňský kraj	1,7 %	2,3 %	11,8 %	14,3 %	0,7 %
Středočeský kraj	1,5 %	2,0 %	10,8 %	12,9 %	0,7 %
Ústecký kraj	7,5 %	1,8 %	23,2 %	25,3 %	7,4 %
Zlínský kraj	1,2 %	1,2 %	16,2 %	17,5 %	0,0 %
Průměr	**2,8 %**	**2,1 %**	**15,9 %**	**18,2 %**	**1,6 %**

9.2.2 Okresy

Tabulka 6: Počet dětí ve věku 3-18 let s vyplacenou dávkou u okresů (počet, N).

Okres	Kraj	Děti v HN	Děti s PnD	Děti s HuD	Děti v nouzi	Děti s dvojím znevý-hodně-ním
Benešov	Středočeský kraj	113	2 399	362	2 769	0
Beroun	Středočeský kraj	255	1 987	280	2 262	0
Blansko	Jihomoravský kraj	175	2 986	350	3 341	0
Brno-město	Jihomoravský kraj	2 147	8 746	2 235	11 024	0
Brno-venkov	Jihomoravský kraj	237	4 596	620	5 224	38
Bruntál	Moravskoslezský kraj	1 101	4 306	226	4 502	1 101
Břeclav	Jihomoravský kraj	212	2 658	317	2 976	0
Česká Lípa	Liberecký kraj	552	3 694	350	4 050	552
České Budějovice	Jihočeský kraj	501	4 629	682	5 316	34
Český Krumlov	Jihočeský kraj	271	1 734	216	1 959	271
Děčín	Ústecký kraj	1 877	5 721	298	6 072	1 877
Domažlice	Plzeňský kraj	147	1 087	137	1 227	147
Frýdek-Místek	Moravskoslezský kraj	564	6 553	492	7 080	0
Havlíčkův Brod	Kraj Vysočina	241	2 612	226	2 856	0
Hodonín	Jihomoravský kraj	362	4 571	211	4 792	0
Hradec Králové	Královéhradecký kraj	625	3 914	657	4 588	165
Cheb	Karlovarský kraj	472	2 431	784	3 254	472
Chomutov	Ústecký kraj	1 514	4 963	378	5 383	1 514
Chrudim	Pardubický kraj	566	3 319	333	3 679	82
Jablonec nad Nisou	Liberecký kraj	874	3 258	497	3 802	842
Jeseník	Olomoucký kraj	274	1 657	127	1 782	274
Jičín	Královéhradecký kraj	246	2 460	267	2 750	45
Jihlava	Kraj Vysočina	314	3 165	447	3 627	0
Jindřichův Hradec	Jihočeský kraj	252	2 763	153	2 929	116
Karlovy Vary	Karlovarský kraj	583	3 062	875	3 967	127
Karviná	Moravskoslezský kraj	3 444	11 141	783	11 939	3 277
Kladno	Středočeský kraj	989	4 073	522	4 618	989
Klatovy	Plzeňský kraj	214	2 010	302	2 329	0
Kolín	Středočeský kraj	469	2 902	455	3 363	429
Kroměříž	Zlínský kraj	284	2 911	163	3 076	0
Kutná Hora	Středočeský kraj	257	2 189	301	2 505	134
Liberec	Liberecký kraj	985	5 240	885	6 256	383
Litoměřice	Ústecký kraj	495	3 381	305	3 717	263
Louny	Ústecký kraj	961	3 247	202	3 472	961
Mělník	Středočeský kraj	674	2 798	544	3 381	181
Mladá Boleslav	Středočeský kraj	377	1 756	712	2 491	13
Most	Ústecký kraj	2 581	5 726	343	6 148	2 581
Náchod	Královéhradecký kraj	800	3 857	413	4 309	471
Nový Jičín	Moravskoslezský kraj	689	5 060	291	5 371	0

Nymburk	Středočeský kraj	328	2 555	460	3 039	0

Okres	Kraj	Děti z rodin s PnŽ	Děti z rodin s PnD	Děti z rodin s HuD	Děti v nouzi	Děti s dvojím znevýhodněním
Olomouc	Olomoucký kraj	723	5 955	610	6 585	180
Opava	Moravskoslezský kraj	778	6 065	303	6 374	251
Ostrava-město	Moravskoslezský kraj	4 651	13 629	1 081	14 652	4 651
Pardubice	Pardubický kraj	689	3 719	826	4 609	0
Pelhřimov	Kraj Vysočina	94	1 831	284	2 118	0
Písek	Jihočeský kraj	413	2 291	235	2 527	0
Plzeň-jih	Plzeňský kraj	158	1 399	218	1 625	75
Plzeň-město	Plzeňský kraj	576	3 660	1 180	4 890	0
Plzeň-sever	Plzeňský kraj	205	1 642	178	1 834	0
Praha	Hlavní město Praha	2 194	14 605	9 278	24 247	0
Praha-východ	Středočeský kraj	99	2 737	810	3 555	0
Praha-západ	Středočeský kraj	50	2 111	678	2 800	0
Prachatice	Jihočeský kraj	168	1 369	126	1 506	168
Prostějov	Olomoucký kraj	755	3 750	142	3 940	0
Přerov	Olomoucký kraj	936	3 967	258	4 204	691
Příbram	Středočeský kraj	470	3 462	496	4 004	337
Rakovník	Středočeský kraj	150	1 570	135	1 714	0
Rokycany	Plzeňský kraj	187	1 117	151	1 279	187
Rychnov nad Kněžnou	Královéhradecký kraj	231	1 840	326	2 163	0
Semily	Liberecký kraj	109	1 476	127	1 619	0
Sokolov	Karlovarský kraj	979	3 319	268	3 591	979
Strakonice	Jihočeský kraj	348	2 198	177	2 414	44
Svitavy	Pardubický kraj	406	3 504	251	3 786	169
Šumperk	Olomoucký kraj	547	4 216	246	4 493	383
Tábor	Jihočeský kraj	343	2 852	344	3 222	91
Tachov	Plzeňský kraj	328	1 387	283	1 697	328
Teplice	Ústecký kraj	1 254	4 768	562	5 382	1 254
Trutnov	Královéhradecký kraj	522	3 497	379	3 884	67
Třebíč	Kraj Vysočina	275	3 119	286	3 416	111
Uherské Hradiště	Zlínský kraj	217	3 628	253	3 893	0
Ústí nad Labem	Ústecký kraj	1 992	5 113	472	5 658	1 992
Ústí nad Orlicí	Pardubický kraj	597	4 262	325	4 597	392
Vsetín	Zlínský kraj	538	4 852	314	5 158	0
Vyškov	Jihomoravský kraj	221	2 508	157	2 672	0
Zlín	Zlínský kraj	151	4 255	442	4 715	0
Znojmo	Jihomoravský kraj	461	3 772	408	4 247	0
Žďár nad Sázavou	Kraj Vysočina	232	3 546	218	3 763	0
Celkem		**51 069**	**287 108**	**41 028**	**330 058**	**29 689**

Tabulka 7: Počet dětí v nouzi a dětí s dvojím znevýhodněním, podíl na populaci dětí ve věku 3-18 let (%).

Okres	Kraj	Počet dětí v nouzi	Podíl dětí v nouzi z dětí 3-18 let	Počet dětí s dvojím znevý-hodněním	Podíl dětí s dvojím znevý-hodněním z dětí 3-18 let
Benešov	Středočeský	2 769	14,6 %	0	0,0 %
Beroun	Středočeský	2 262	11,5 %	0	0,0 %
Blansko	Jihomoravský	3 341	16,8 %	0	0,0 %
Brno-město	Jihomoravský	11 024	16,5 %	0	0,0 %
Brno-venkov	Jihomoravský	5 224	11,3 %	38	0,1 %
Bruntál	Moravskoslezský	4 502	31,7 %	1 101	7,8 %
Břeclav	Jihomoravský	2 976	15,0 %	0	0,0 %
Česká Lípa	Liberecký	4 050	22,4 %	552	3,1 %
České Budějovice	Jihočeský	5 316	14,6 %	34	0,1 %
Český Krumlov	Jihočeský	1 959	17,7 %	271	2,4 %
Děčín	Ústecký	6 072	27,4 %	1 877	8,5 %
Domažlice	Plzeňský	1 227	12,7 %	147	1,5 %
Frýdek-Místek	Moravskoslezský	7 080	18,9 %	0	0,0 %
Havlíčkův Brod	Kraj Vysočina	2 856	17,4 %	0	0,0 %
Hodonín	Jihomoravský	4 792	20,1 %	0	0,0 %
Hradec Králové	Královéhradecký	4 588	15,8 %	165	0,6 %
Cheb	Karlovarský	3 254	20,3 %	472	2,9 %
Chomutov	Ústecký	5 383	25,2 %	1 514	7,1 %
Chrudim	Pardubický	3 679	20,0 %	82	0,4 %
Jablonec nad Nisou	Liberecký	3 802	23,5 %	842	5,2 %
Jeseník	Olomoucký	1 782	30,5 %	274	4,7 %
Jičín	Královéhradecký	2 750	19,7 %	45	0,3 %
Jihlava	Kraj Vysočina	3 627	17,3 %	0	0,0 %
Jindřichův Hradec	Jihočeský	2 929	19,7 %	116	0,8 %
Karlovy Vary	Karlovarský	3 967	21,0 %	127	0,7 %
Karviná	Moravskoslezský	11 939	31,1 %	3 277	8,5 %
Kladno	Středočeský	4 618	15,0 %	989	3,2 %
Klatovy	Plzeňský	2 329	16,3 %	0	0,0 %
Kolín	Středočeský	3 363	16,7 %	429	2,1 %
Kroměříž	Zlínský	3 076	17,8 %	0	0,0 %
Kutná Hora	Středočeský	2 505	18,6 %	134	1,0 %
Liberec	Liberecký	6 256	16,6 %	383	1,0 %
Litoměřice	Ústecký	3 717	17,6 %	263	1,2 %
Louny	Ústecký	3 472	22,9 %	961	6,3 %
Mělník	Středočeský	3 381	15,9 %	181	0,9 %
Mladá Boleslav	Středočeský	2 491	10,1 %	13	0,1 %
Most	Ústecký	6 148	32,9 %	2 581	13,8 %
Náchod	Královéhradecký	4 309	22,9 %	471	2,5 %
Nový Jičín	Moravskoslezský	5 371	20,2 %	0	0,0 %
Nymburk	Středočeský	3 039	14,9 %	0	0,0 %
Olomouc	Olomoucký	6 585	15,6 %	180	0,4 %

Okres	Kraj	Počet dětí v nouzi	Podíl dětí v nouzi z dětí 3-18 let	Počet dětí s dvojím znevý-hodněním	Podíl dětí s dvojím znevý-hodněním z dětí 3-18 let
Opava	Moravskoslezský	6 374	21,1 %	251	0,8 %
Ostrava-město	Moravskoslezský	14 652	28,5 %	4 651	9,0 %
Pardubice	Pardubický	4 609	14,3 %	0	0,0 %
Pelhřimov	Kraj Vysočina	2 118	17,4 %	0	0,0 %
Písek	Jihočeský	2 527	20,7 %	0	0,0 %
Plzeň-jih	Plzeňský	1 625	13,0 %	75	0,6 %
Plzeň-město	Plzeňský	4 890	14,1 %	0	0,0 %
Plzeň-sever	Plzeňský	1 834	12,5 %	0	0,0 %
Praha	Hlavní město Praha	24 247	10,3 %	0	0,0 %
Praha-východ	Středočeský	3 555	7,7 %	0	0,0 %
Praha-západ	Středočeský	2 800	7,7 %	0	0,0 %
Prachatice	Jihočeský	1 506	17,3 %	168	1,9 %
Prostějov	Olomoucký	3 940	21,1 %	0	0,0 %
Přerov	Olomoucký	4 204	20,0 %	691	3,3 %
Příbram	Středočeský	4 004	19,6 %	337	1,6 %
Rakovník	Středočeský	1 714	17,5 %	0	0,0 %
Rokycany	Plzeňský	1 279	14,7 %	187	2,1 %
Rychnov nad Kněžnou	Královéhradecký	2 163	15,4 %	0	0,0 %
Semily	Liberecký	1 619	19,7 %	0	0,0 %
Sokolov	Karlovarský	3 591	24,6 %	979	6,7 %
Strakonice	Jihočeský	2 414	19,7 %	44	0,4 %
Svitavy	Pardubický	3 786	21,0 %	169	0,9 %
Šumperk	Olomoucký	4 493	22,2 %	383	1,9 %
Tábor	Jihočeský	3 222	18,2 %	91	0,5 %
Tachov	Plzeňský	1 697	17,4 %	328	3,4 %
Teplice	Ústecký	5 382	24,1 %	1 254	5,6 %
Trutnov	Královéhradecký	3 884	19,6 %	67	0,3 %
Třebíč	Kraj Vysočina	3 416	18,8 %	111	0,6 %
Uherské Hradiště	Zlínský	3 893	16,8 %	0	0,0 %
Ústí nad Labem	Ústecký	5 658	26,9 %	1 992	9,5 %
Ústí nad Orlicí	Pardubický	4 597	18,9 %	392	1,6 %
Vsetín	Zlínský	5 158	21,4 %	0	0,0 %
Vyškov	Jihomoravský	2 672	15,3 %	0	0,0 %
Zlín	Zlínský	4 715	14,8 %	0	0,0 %
Znojmo	Jihomoravský	4 247	21,0 %	0	0,0 %
Žďár nad Sázavou	Kraj Vysočina	3 763	18,1 %	0	0,0 %

9.2.3 SO ORP

Tabulka 8: Počet a podíl dětí v nouzi a dětí s dvojím znevýhodněním v SO ORP.

SO ORP	Kraj	Počet dětí z rodin v nouzi	Podíl dětí v nouzi z dětí 3-18 let	Počet dětí s dvojím znevýhod-něním	Podíl dětí s dvojím znevýhod-něním z dětí 3-18 let
Aš	Karlovarský	594	19,4 %	142	4,6 %
Benešov	Středočeský	1 583	13,0 %	0	0,0 %
Beroun	Středočeský	1 534	10,9 %	0	0,0 %
Bílina	Ústecký	1 213	34,4 %	339	9,6 %
Bílovec	Moravskoslezský	955	21,3 %	0	0,0 %
Blansko	Jihomoravský	1 494	14,5 %	0	0,0 %
Blatná	Jihočeský	418	19,2 %	0	0,0 %
Blovice	Plzeňský	339	15,3 %	0	0,0 %
Bohumín	Moravskoslezský	1 264	22,7 %	286	5,1 %
Boskovice	Jihomoravský	1 847	19,4 %	0	0,0 %
Brandýs nad Labem-Stará Boleslav	Středočeský	2 137	7,6 %	0	0,0 %
Brno	Jihomoravský	11 024	16,5 %	0	0,0 %
Broumov	Královéhradecký	861	33,2 %	265	10,2 %
Bruntál	Moravskoslezský	1 921	33,7 %	491	8,6 %
Břeclav	Jihomoravský	1 536	15,9 %	0	0,0 %
Bučovice	Jihomoravský	524	18,0 %	0	0,0 %
Bystřice nad Pernštejnem	Kraj Vysočina	594	18,7 %	0	0,0 %
Bystřice pod Hostýnem	Zlínský	450	18,6 %	0	0,0 %
Čáslav	Středočeský	878	18,6 %	0	0,0 %
Černošice	Středočeský	2 800	7,7 %	0	0,0 %
Česká Lípa	Liberecký	3 095	22,7 %	374	2,7 %
Česká Třebová	Pardubický	692	23,6 %	192	6,6 %
České Budějovice	Jihočeský	4 210	13,9 %	0	0,0 %
Český Brod	Středočeský	607	13,9 %	0	0,0 %
Český Krumlov	Jihočeský	1 298	17,3 %	194	2,6 %
Český Těšín	Moravskoslezský	1 064	26,4 %	0	0,0 %
Dačice	Jihočeský	636	21,3 %	19	0,6 %
Děčín	Ústecký	3 348	25,6 %	913	7,0 %
Dobruška	Královéhradecký	656	18,3 %	0	0,0 %
Dobříš	Středočeský	746	16,0 %	0	0,0 %
Domažlice	Plzeňský	886	12,7 %	113	1,6 %
Dvůr Králové nad Labem	Královéhradecký	961	21,5 %	0	0,0 %
Frenštát pod Radhoštěm	Moravskoslezský	627	17,8 %	0	0,0 %
Frýdek-Místek	Moravskoslezský	3 659	18,6 %	0	0,0 %
Frýdlant	Liberecký	1 361	31,5 %	383	8,9 %
Frýdlant nad Ostravicí	Moravskoslezský	634	13,8 %	0	0,0 %
Havířov	Moravskoslezský	4 430	32,5 %	1 177	8,6 %
Havlíčkův Brod	Kraj Vysočina	1 588	16,4 %	0	0,0 %

SO ORP	Kraj	Počet dětí z rodin v nouzi	Podíl dětí v nouzi z dětí 3-18 let	Počet dětí s dvojím znevýhod-něním	Podíl dětí s dvojím znevýhod-něním z dětí 3-18 let
Hlinsko	Pardubický	848	24,5 %	82	2,4 %
Hlučín	Moravskoslezský	1 348	19,1 %	0	0,0 %
Hodonín	Jihomoravský	2 007	21,1 %	0	0,0 %
Holešov	Zlínský	574	15,5 %	0	0,0 %
Holice	Pardubický	495	14,2 %	0	0,0 %
Horažďovice	Plzeňský	374	20,7 %	0	0,0 %
Horšovský Týn	Plzeňský	341	12,7 %	34	1,3 %
Hořice	Královéhradecký	658	20,6 %	45	1,4 %
Hořovice	Středočeský	728	13,1 %	0	0,0 %
Hradec Králové	Královéhradecký	3 834	14,8 %	0	0,0 %
Hranice	Olomoucký	1 053	18,1 %	0	0,0 %
Humpolec	Kraj Vysočina	552	17,1 %	0	0,0 %
Hustopeče	Jihomoravský	867	13,2 %	0	0,0 %
Cheb	Karlovarský	1 581	18,2 %	185	2,1 %
Chomutov	Ústecký	3 800	27,0 %	1 058	7,5 %
Chotěboř	Kraj Vysočina	726	20,1 %	0	0,0 %
Chrudim	Pardubický	2 831	19,0 %	0	0,0 %
Ivančice	Jihomoravský	666	15,3 %	31	0,7 %
Jablonec nad Nisou	Liberecký	2 332	22,1 %	465	4,4 %
Jablunkov	Moravskoslezský	941	23,0 %	0	0,0 %
Jaroměř	Královéhradecký	799	22,9 %	206	5,9 %
Jeseník	Olomoucký	1 782	30,5 %	274	4,7 %
Jičín	Královéhradecký	1 641	19,3 %	0	0,0 %
Jihlava	Kraj Vysočina	3 055	16,3 %	0	0,0 %
Jilemnice	Liberecký	663	17,8 %	0	0,0 %
Jindřichův Hradec	Jihočeský	1 520	19,6 %	0	0,0 %
Kadaň	Ústecký	1 583	21,7 %	456	6,3 %
Kaplice	Jihočeský	661	18,5 %	77	2,2 %
Karlovy Vary	Karlovarský	3 084	21,2 %	0	0,0 %
Karviná	Moravskoslezský	3 232	34,7 %	1 148	12,3 %
Kladno	Středočeský	3 308	14,4 %	771	3,3 %
Klatovy	Plzeňský	1 126	13,1 %	0	0,0 %
Kolín	Středočeský	2 756	17,5 %	429	2,7 %
Konice	Olomoucký	452	24,5 %	0	0,0 %
Kopřivnice	Moravskoslezský	1 401	20,1 %	0	0,0 %
Kostelec nad Orlicí	Královéhradecký	658	15,2 %	0	0,0 %
Králíky	Pardubický	363	24,9 %	46	3,2 %
Kralovice	Plzeňský	592	16,0 %	0	0,0 %
Kralupy nad Vltavou	Středočeský	957	14,6 %	0	0,0 %
Kraslice	Karlovarský	460	20,9 %	138	6,3 %
Kravaře	Moravskoslezský	782	20,8 %	0	0,0 %

SO ORP	Kraj	Počet dětí z rodin v nouzi	Podíl dětí v nouzi z dětí 3-18 let	Počet dětí s dvojím znevýhod-něním	Podíl dětí s dvojím znevýhod-něním z dětí 3-18 let
Krnov	Moravskoslezský	1 984	31,8 %	527	8,4 %
Kroměříž	Zlínský	2 052	18,4 %	0	0,0 %
Kuřim	Jihomoravský	476	9,8 %	0	0,0 %
Kutná Hora	Středočeský	1 627	18,5 %	134	1,5 %
Kyjov	Jihomoravský	1 608	18,2 %	0	0,0 %
Lanškroun	Pardubický	759	18,1 %	0	0,0 %
Liberec	Liberecký	4 069	14,9 %	0	0,0 %
Lipník nad Bečvou	Olomoucký	506	19,4 %	0	0,0 %
Litoměřice	Ústecký	1 820	17,7 %	263	2,6 %
Litomyšl	Pardubický	813	16,2 %	0	0,0 %
Litovel	Olomoucký	668	16,5 %	0	0,0 %
Litvínov	Ústecký	1 696	27,7 %	585	9,5 %
Louny	Ústecký	1 553	20,6 %	377	5,0 %
Lovosice	Ústecký	922	19,5 %	0	0,0 %
Luhačovice	Zlínský	490	16,6 %	0	0,0 %
Lysá nad Labem	Středočeský	1 020	14,8 %	0	0,0 %
Mariánské Lázně	Karlovarský	1 079	25,2 %	145	3,4 %
Mělník	Středočeský	1 511	17,6 %	0	0,0 %
Mikulov	Jihomoravský	573	16,0 %	0	0,0 %
Milevsko	Jihočeský	637	22,9 %	0	0,0 %
Mladá Boleslav	Středočeský	2 187	10,3 %	0	0,0 %
Mnichovo Hradiště	Středočeský	304	8,7 %	13	0,4 %
Mohelnice	Olomoucký	460	14,6 %	0	0,0 %
Moravská Třebová	Pardubický	1 068	25,3 %	169	4,0 %
Moravské Budějovice	Kraj Vysočina	828	22,9 %	111	3,1 %
Moravský Krumlov	Jihomoravský	580	15,5 %	0	0,0 %
Most	Ústecký	4 452	35,4 %	1 996	15,9 %
Náchod	Královéhradecký	2 258	21,7 %	0	0,0 %
Náměšť nad Oslavou	Kraj Vysočina	347	15,2 %	0	0,0 %
Nepomuk	Plzeňský	298	16,2 %	0	0,0 %
Neratovice	Středočeský	913	14,9 %	181	2,9 %
Nová Paka	Královéhradecký	451	20,0 %	0	0,0 %
Nové Město na Moravě	Kraj Vysočina	663	19,5 %	0	0,0 %
Nové Město nad Metují	Královéhradecký	391	16,5 %	0	0,0 %
Nový Bor	Liberecký	955	21,6 %	178	4,0 %
Nový Bydžov	Královéhradecký	754	25,1 %	165	5,5 %
Nový Jičín	Moravskoslezský	1 712	19,6 %	0	0,0 %
Nymburk	Středočeský	1 069	14,0 %	0	0,0 %
Nýřany	Plzeňský	1 242	11,3 %	0	0,0 %
Odry	Moravskoslezský	676	23,3 %	0	0,0 %
Olomouc	Olomoucký	4 253	14,0 %	0	0,0 %

SO ORP	Kraj	Počet dětí z rodin v nouzi	Podíl dětí v nouzi z dětí 3-18 let	Počet dětí s dvojím znevýhod-něním	Podíl dětí s dvojím znevýhod-něním z dětí 3-18 let
Opava	Moravskoslezský	3 520	20,5 %	0	0,0 %
Orlová	Moravskoslezský	1 949	33,3 %	666	11,4 %
Ostrava	Moravskoslezský	14 652	28,5 %	4 651	9,0 %
Ostrov	Karlovarský	883	20,2 %	127	2,9 %
Otrokovice	Zlínský	748	14,2 %	0	0,0 %
Pacov	Kraj Vysočina	228	16,0 %	0	0,0 %
Pardubice	Pardubický	3 350	13,9 %	0	0,0 %
Pelhřimov	Kraj Vysočina	1 338	17,8 %	0	0,0 %
Písek	Jihočeský	1 890	20,0 %	0	0,0 %
Plzeň	Plzeňský	4 890	14,1 %	0	0,0 %
Podbořany	Ústecký	640	23,7 %	173	6,4 %
Poděbrady	Středočeský	950	16,0 %	0	0,0 %
Pohořelice	Jihomoravský	367	12,3 %	7	0,2 %
Polička	Pardubický	719	20,6 %	0	0,0 %
Praha	Hlavní město Praha	24 247	10,3 %	0	0,0 %
Prachatice	Jihočeský	970	16,8 %	117	2,0 %
Prostějov	Olomoucký	3 488	20,7 %	0	0,0 %
Přelouč	Pardubický	764	16,8 %	0	0,0 %
Přerov	Olomoucký	2 645	21,0 %	691	5,5 %
Přeštice	Plzeňský	420	10,3 %	0	0,0 %
Příbram	Středočeský	2 318	19,0 %	337	2,8 %
Rakovník	Středočeský	1 714	17,5 %	0	0,0 %
Rokycany	Plzeňský	1 279	14,7 %	187	2,1 %
Rosice	Jihomoravský	691	13,2 %	0	0,0 %
Roudnice nad Labem	Ústecký	975	15,8 %	0	0,0 %
Rožnov pod Radhoštěm	Zlínský	1 030	17,6 %	0	0,0 %
Rumburk	Ústecký	1 807	31,4 %	692	12,0 %
Rychnov nad Kněžnou	Královéhradecký	849	13,8 %	0	0,0 %
Rýmařov	Moravskoslezský	597	26,5 %	83	3,7 %
Říčany	Středočeský	1 418	7,9 %	0	0,0 %
Sedlčany	Středočeský	940	25,9 %	0	0,0 %
Semily	Liberecký	956	21,4 %	0	0,0 %
Slaný	Středočeský	1 310	16,9 %	218	2,8 %
Slavkov u Brna	Jihomoravský	644	12,9 %	0	0,0 %
Soběslav	Jihočeský	667	17,7 %	91	2,4 %
Sokolov	Karlovarský	3 131	25,3 %	841	6,8 %
Stod	Plzeňský	568	13,0 %	75	1,7 %
Strakonice	Jihočeský	1 616	20,4 %	0	0,0 %
Stříbro	Plzeňský	461	15,2 %	108	3,6 %
Sušice	Plzeňský	829	21,5 %	0	0,0 %
Světlá nad Sázavou	Kraj Vysočina	542	17,3 %	0	0,0 %

SO ORP	Kraj	Počet dětí z rodin v nouzi	Podíl dětí v nouzi z dětí 3-18 let	Počet dětí s dvojím znevýhod-něním	Podíl dětí s dvojím znevýhod-něním z dětí 3-18 let
Svitavy	Pardubický	1 186	22,2 %	0	0,0 %
Šlapanice	Jihomoravský	1 395	9,2 %	0	0,0 %
Šternberk	Olomoucký	972	23,3 %	180	4,3 %
Šumperk	Olomoucký	2 702	23,9 %	383	3,4 %
Tábor	Jihočeský	2 555	18,4 %	0	0,0 %
Tachov	Plzeňský	1 236	18,4 %	220	3,3 %
Tanvald	Liberecký	1 053	30,6 %	377	10,9 %
Telč	Kraj Vysočina	572	25,9 %	0	0,0 %
Teplice	Ústecký	4 169	22,2 %	915	4,9 %
Tišnov	Jihomoravský	772	11,9 %	0	0,0 %
Trhové Sviny	Jihočeský	627	17,4 %	34	0,9 %
Trutnov	Královéhradecký	2 080	19,7 %	0	0,0 %
Třebíč	Kraj Vysočina	2 241	18,3 %	0	0,0 %
Třeboň	Jihočeský	773	18,9 %	97	2,4 %
Třinec	Moravskoslezský	1 846	20,1 %	0	0,0 %
Turnov	Liberecký	826	13,7 %	0	0,0 %
Týn nad Vltavou	Jihočeský	479	20,0 %	0	0,0 %
Uherské Hradiště	Zlínský	2 188	14,8 %	0	0,0 %
Uherský Brod	Zlínský	1 705	20,4 %	0	0,0 %
Uničov	Olomoucký	692	18,9 %	0	0,0 %
Ústí nad Labem	Ústecký	5 658	26,9 %	1 992	9,5 %
Ústí nad Orlicí	Pardubický	823	18,1 %	0	0,0 %
Valašské Klobouky	Zlínský	915	23,8 %	0	0,0 %
Valašské Meziříčí	Zlínský	1 660	22,0 %	0	0,0 %
Varnsdorf	Ústecký	917	27,4 %	272	8,1 %
Velké Meziříčí	Kraj Vysočina	1 102	15,9 %	0	0,0 %
Veselí nad Moravou	Jihomoravský	1 177	21,5 %	0	0,0 %
Vimperk	Jihočeský	536	18,3 %	51	1,7 %
Vítkov	Moravskoslezský	724	32,0 %	251	11,1 %
Vizovice	Zlínský	405	13,5 %	0	0,0 %
Vlašim	Středočeský	715	15,7 %	0	0,0 %
Vodňany	Jihočeský	380	17,4 %	44	2,0 %
Votice	Středočeský	471	20,6 %	0	0,0 %
Vrchlabí	Královéhradecký	843	17,5 %	67	1,4 %
Vsetín	Zlínský	2 468	23,2 %	0	0,0 %
Vysoké Mýto	Pardubický	992	17,2 %	154	2,7 %
Vyškov	Jihomoravský	1 504	15,8 %	0	0,0 %
Zábřeh	Olomoucký	1 331	23,2 %	0	0,0 %
Zlín	Zlínský	2 157	12,8 %	0	0,0 %
Znojmo	Jihomoravský	3 667	22,3 %	0	0,0 %
Žamberk	Pardubický	968	18,0 %	0	0,0 %

SO ORP	Kraj	Počet dětí z rodin v nouzi	Podíl dětí v nouzi z dětí 3-18 let	Počet dětí s dvojím znevýhod-něním	Podíl dětí s dvojím znevýhod-něním z dětí 3-18 let
Žatec	Ústecký	1 279	25,9 %	411	8,3 %
Žďár nad Sázavou	Kraj Vysočina	1 404	19,2 %	0	0,0 %
Železný Brod	Liberecký	417	19,0 %	0	0,0 %
Židlochovice	Jihomoravský	857	12,2 %	0	0,0 %

9.3 Mapování podpory

9.3.1 Výše podpory podle příjemce

V roce 2023/4 bylo na bezplatné stravování dětí vydáno přibližně 158 mil Kč

Tabulka 9: Výše uznatelných nákladů na podporu podle příjemce

Název příjemce	Typ příjemce	Dotace (suma)	Dotace v mil Kč	Podíl	Počet podpo-řených dětí
WOMEN FOR WOMEN o.p.s.	NNO	77 468 406 Kč	77	49 %	16 821
Městské části HMP	veřejnoprávní	18 669 185 Kč	19	12 %	3 627
Moravskoslezský kraj	veřejnoprávní	11 908 443 Kč	12	8 %	3 817
Ústecký kraj	veřejnoprávní	6 808 355 Kč	7	4 %	1 395
Středočeský kraj	veřejnoprávní	6 788 651 Kč	7	4 %	1 271
Patron dětí, z.ú.	NNO	5 151 332 Kč	5	3 %	2 446
Jihočeský kraj	veřejnoprávní	4 842 559 Kč	5	3 %	754
Olomoucký kraj	veřejnoprávní	4 537 377 Kč	5	3 %	833
Jihomoravský kraj	veřejnoprávní	4 417 202 Kč	4	3 %	755
Pardubický kraj	veřejnoprávní	3 727 685 Kč	4	2 %	681
Královéhradecký kraj	veřejnoprávní	3 302 237 Kč	3	2 %	541
Karlovarský kraj	veřejnoprávní	2 514 365 Kč	3	2 %	549
Liberecký kraj	veřejnoprávní	2 187 601 Kč	2	1 %	396
Plzeňský kraj	veřejnoprávní	1 645 627 Kč	2	1 %	313
Kraj Vysočina	veřejnoprávní	1 454 882 Kč	1	1 %	236
zařízení zřizovaná MHMP	školská	1 245 139 Kč	1	1 %	482
Zlínský kraj	veřejnoprávní	599 691 Kč	1	0 %	91
Člověk v tísni, o.p.s.	NNO	252 434 Kč	0	0 %	117
Hlavní město Praha	veřejnoprávní	154 244 Kč	0	0 %	47
ZŠ a MŠ	školská	50 377 Kč	0	0 %	13
Církevní gymnázium	školská	39 123 Kč	0	0 %	3
MŠ	školská	37 814 Kč	0	0 %	7
MŠ	školská	15 497 Kč	0	0 %	2
ZŠ a MŠ	školská	13 263 Kč	0	0 %	2
ZŠ a MŠ	školská	5 662 Kč	0	0 %	1
Celkem		**157 837 151 Kč**		**100 %**	**35 200**

Tabulka 10: Výše uznatelných nákladů na podporu podle typu příjemce.

Typ příjemce	Dotace (suma)	Podíl v %
NNO	82 872 172 Kč	52,5 %
veřejnoprávní	73 506 684 Kč	46,6 %
školská	1 406 875 Kč	0,9 %
Celkem	**157 785 731 Kč**	**100,0 %**

9.3.2 Program MPSV

Informace dostupné na webové stránce: [Výzva 026 OPZ+ - www.esfcr.cz]

Termín: 2023-2025

Délka trvání projektu: 2 roky

Alokace: 300 mil Kč (z toho 270 mil Kč činí EU podíl)

Tabulka 11: Přehled jednotek.

Název jednotky zkrácený	Název jednotky: Bezplatně poskytnuté …
MŠ	.. školní stravování dětem v MŠ
ZŠ do 10 let	.. školní stravování žákům do 10 let v ZŠ
ZŠ/SŠ 11-14 let	.. školní stravování žákům ve věku 11-14 let v ZŠ a SŠ
ZŠ/SŠ 15 let a více	.. školní stravování žákům ve věku 15 a více let v ZŠ a SŠ
Celodenní MŠ	.. celodenní školní stravování dětem v rámci internátních MŠ
Celodenní ZŠ do 10 let	.. celodenní školní stravování žákům do 10 let v internátních zařízeních a domovech mládeže
Celodenní ZŠ/SŠ 11-14 let	.. celodenní školní stravování žákům ve věku 11-14 let internátních zařízeních a domovech mládeže
Celodenní ZŠ/SŠ 15 let a více	.. celodenní školní stravování žákům ve věku 15 let a více internátních zařízeních a domovech mládeže

Tabulka 12: Informace o jednotkách

Druh jednotky	Cena jednotky	Podíl v %	Uznatelné náklady	Uznatelné náklady v mil Kč
MŠ	60 Kč	21 %	15 325 140 Kč	15,3
ZŠ do 10 let	39 Kč	40 %	18 532 410 Kč	18,5
ZŠ/SŠ 11-14 let	42 Kč	29 %	14 338 758 Kč	14,3
ZŠ/SŠ 15 let a více	47 Kč	9 %	5 175 311 Kč	5,2
Celodenní MŠ	100 Kč	0 %	10 100 Kč	0,0
Celodenní ZŠ do 10 let	121 Kč	0 %	162 624 Kč	0,2
Celodenní ZŠ/SŠ 11-14 let	133 Kč	0 %	234 612 Kč	0,2
Celodenní ZŠ/SŠ 15 let a více	144 Kč	1 %	1 058 544 Kč	1,1
Celkem		100 %	54 837 499 Kč	54,8

Tabulka 13: Informace o programu MPSV

Název příjemce	Počet podpořených dětí (2023/24)	Počet jednotek	Uplatněné náklady (2023)	Uplatněné náklady na 1 dítě (2023)
Hlavní město Praha	47	3 289	154 244 Kč	3 282 Kč
Jihočeský	754	99 180	4 842 559 Kč	6 422 Kč
Jihomoravský	755	99 077	4 417 202 Kč	5 851 Kč
Karlovarský	549	55 524	2 514 365 Kč	4 580 Kč
Kraj Vysočina	236	32 097	1 454 882 Kč	6 165 Kč
Královéhradecký	541	65 825	3 302 237 Kč	6 104 Kč
Liberecký	396	49 005	2 187 601 Kč	5 524 Kč
Moravskoslezský	3 817	256 387	11 908 443 Kč	3 120 Kč
Olomoucký	833	99 712	4 537 377 Kč	5 447 Kč
Pardubický	681	82 687	3 727 685 Kč	5 474 Kč
Plzeňský	313	36 012	1 645 627 Kč	5 258 Kč
Středočeský	1 271	146 131	6 788 651 Kč	5 341 Kč
Ústecký	1 395	156 183	6 808 355 Kč	4 881 Kč
Zlínský	91	12 429	599 691 Kč	6 590 Kč

9.3.3 Program MŠMT pro MŠ

Za jednotlivé příjemce v programu podpory žáků předškolního vzdělávání se míra podpory mezi příjemci odlišovala. Nejvyšší byla u přímo zapojených předškolních zařízení.

Tabulka 14: Informace o programu MŠMT pro MŠ

Název příjemce	Počet podpořených dětí (2023)	Uplatněné náklady (2023)	Uplatněné náklady na 1 dítě (2023)
Člověk v tísni, o.p.s.	117	252 434 Kč	2 158 Kč
MŠ	2	15 497 Kč	7 749 Kč
MŠ	7	50 320 Kč	7 189 Kč
WOMEN FOR WOMEN o.p.s.	1 254	9 700 712 Kč	7 644 Kč
ZŠ a MŠ	2	13 263 Kč	6 632 Kč
ZŠ a MŠ	1	5 662 Kč	5 662 Kč
ZŠ a MŠ	13	52 112 Kč	4 009 Kč

Průměrné ceny za stravování 1 dítěte v MŠ podle krajů se pohybovaly od necelých 44 korun v KVK až do 55 korun v Praze (zdroj: W4W).

9.3.4 Program MŠMT pro ZŠ

Tabulka 15: Informace o programu MŠMT pro ZŠ

Název příjemce	Počet podpořených dětí (2023)	Uplatněné náklady (2023)	Uplatněné náklady na 1 dítě (2023)
WOMEN FOR WOMEN, o.p.s.	15 552	67 767 694 Kč	4 357 Kč
Patron dětí, z.ú.	2 446	5 151 332 Kč	2 106 Kč

Průměrné ceny za stravování 1 dítěte v ZŠ podle krajů se pohybovaly od necelých 33 korun v Ústeckém kraji až do 38 korun v Praze (zdroj: W4W).

9.3.5 Program HMP

Informace dostupné na webové stránce: Pomoc Pražanům

Průměrné *měsíční* náklady na úplaty za stravné a školné na jedno dítě v mateřské škole na území HMP se pohybují ve výši cca 1 750 Kč. Průměrné *měsíční* náklady na jednoho žáka na úplaty za stravné a úplatu za školní družinu nebo školní klub činí cca 1 200 Kč.

9.4 Mapování „bílých míst“ podpory

9.4.1 Děti v nouzi

Tabulka 16: Počet a podíl nepodpořených dětí v nouzi v SO ORP

Kraj	Počet dětí v kraji	SO ORP	Počet nepodpořených dětí v nouzi	Podíl nepodpořených dětí v nouzi
Hlavní město Praha	**18 992**	Praha	18 992	78 %
Jihočeský kraj	**17 822**	České Budějovice	3 868	92 %
		Tábor	2 334	91 %
		Písek	1 589	84 %
		Strakonice	1 443	89 %
		Jindřichův Hradec	1 407	93 %
		Český Krumlov	1 061	82 %
		Prachatice	866	89 %
		Třeboň	698	90 %
		Trhové Sviny	599	96 %
		Kaplice	589	89 %
		Soběslav	586	88 %
		Milevsko	581	91 %
		Dačice	575	90 %
		Vimperk	472	88 %
		Týn nad Vltavou	442	92 %
		Blatná	365	87 %
		Vodňany	347	91 %
Jihomoravský kraj	**31 831**	Brno	10 185	92 %
		Znojmo	3 083	84 %
		Hodonín	1 885	94 %
		Boskovice	1 781	96 %
		Kyjov	1 571	98 %
		Břeclav	1 450	94 %
		Blansko	1 446	97 %
		Vyškov	1 358	90 %
		Šlapanice	1 291	93 %
		Veselí nad Moravou	1 070	91 %
		Židlochovice	852	99 %

Kraj	Počet dětí v kraji	SO ORP	Počet nepodpořených dětí v nouzi	Podíl nepodpořených dětí v nouzi
Jihomoravský kraj	**31 831**	Hustopeče	798	92 %
		Tišnov	756	98 %
		Rosice	656	95 %
		Slavkov u Brna	637	99 %
		Ivančice	604	91 %
		Mikulov	556	97 %
		Bučovice	523	100 %
		Moravský Krumlov	512	88 %
		Kuřim	457	96 %
		Pohořelice	360	98 %
Karlovarský kraj	**9 613**	Sokolov	2 773	89 %
		Karlovy Vary	2 722	88 %
		Cheb	1 474	93 %
		Mariánské Lázně	928	86 %
		Ostrov	782	89 %
		Aš	518	87 %
		Kraslice	416	90 %
Kraj Vysočina	**14 890**	Jihlava	2 905	95 %
		Třebíč	2 157	96 %
		Havlíčkův Brod	1 534	97 %
		Žďár nad Sázavou	1 311	93 %
		Pelhřimov	1 214	91 %
		Velké Meziříčí	1 075	98 %
		Moravské Budějovice	767	93 %
		Chotěboř	658	91 %
		Nové Město na Moravě	602	91 %
		Bystřice nad Pernštejnem	560	94 %
		Telč	544	95 %
		Humpolec	519	94 %
		Světlá nad Sázavou	504	93 %
		Náměšť nad Oslavou	333	96 %
		Pacov	207	91 %

Kraj	Počet dětí v kraji	SO ORP	Počet nepodpořených dětí v nouzi	Podíl nepodpořených dětí v nouzi
Královéhradecký kraj	**15 992**	Hradec Králové	3 641	95 %
		Náchod	2 121	94 %
		Trutnov	1 842	89 %
		Jičín	1 416	86 %
		Dvůr Králové nad Labem	866	90 %
		Jaroměř	774	97 %
		Vrchlabí	740	88 %
		Rychnov nad Kněžnou	740	87 %
		Nový Bydžov	669	89 %
		Broumov	650	75 %
		Hořice	640	97 %
		Kostelec nad Orlicí	606	92 %
		Dobruška	590	90 %
		Nová Paka	392	87 %
		Nové Město nad Metují	305	78 %
Liberecký kraj	**14 025**	Liberec	3 655	90 %
		Česká Lípa	2 801	91 %
		Jablonec nad Nisou	2 110	90 %
		Frýdlant	1 131	83 %
		Semily	858	90 %
		Nový Bor	847	89 %
		Turnov	807	98 %
		Tanvald	775	74 %
		Jilemnice	637	96 %
		Železný Brod	404	97 %
Moravskoslezský kraj	**44 658**	Ostrava	13 235	90 %
		Havířov	3 839	87 %
		Frýdek-Místek	3 469	95 %
		Opava	3 204	91 %
		Karviná	2 579	80 %
		Orlová	1 949	100 %
		Bruntál	1 686	88 %
		Třinec	1 592	86 %
		Krnov	1 554	78 %

Kraj	Počet dětí v kraji	SO ORP	Počet nepodpořených dětí v nouzi	Podíl nepodpořených dětí v nouzi
Moravskoslezský kraj		Nový Jičín	1 502	88 %
		Hlučín	1 313	97 %
		Kopřivnice	1 275	91 %
		Bohumín	1 229	97 %
		Český Těšín	993	93 %
		Jablunkov	911	97 %
		Bílovec	871	91 %
		Kravaře	769	98 %
		Odry	594	88 %
		Frenštát pod Radhoštěm	588	94 %
		Frýdlant nad Ostravicí	579	91 %
		Rýmařov	558	93 %
		Vítkov	369	51 %
Olomoucký kraj	**18 646**	Olomouc	4 037	95 %
		Prostějov	3 041	87 %
		Šumperk	2 336	86 %
		Přerov	2 237	85 %
		Jeseník	1 388	78 %
		Zábřeh	1 161	87 %
		Hranice	1 009	96 %
		Šternberk	847	87 %
		Uničov	635	92 %
		Litovel	603	90 %
		Lipník nad Bečvou	489	97 %
		Mohelnice	439	95 %
		Konice	424	94 %
Pardubický kraj	**14 795**	Pardubice	3 167	95 %
		Chrudim	2 382	84 %
		Svitavy	1 010	85 %
		Moravská Třebová	935	88 %
		Vysoké Mýto	874	88 %
		Žamberk	854	88 %
		Hlinsko	799	94 %
		Litomyšl	744	92 %
		Ústí nad Orlicí	740	90 %

Kraj	Počet dětí v kraji	SO ORP	Počet nepodpořených dětí v nouzi	Podíl nepodpořených dětí v nouzi
Pardubický kraj		Přelouč	738	97 %
		Lanškroun	679	89 %
		Polička	628	87 %
		Česká Třebová	579	84 %
		Holice	433	87 %
		Králíky	233	64 %
Plzeňský kraj	**13 973**	Plzeň	4 483	92 %
		Rokycany	1 215	95 %
		Nýřany	1 204	97 %
		Tachov	1 107	90 %
		Klatovy	1 099	98 %
		Domažlice	861	97 %
		Sušice	816	98 %
		Stod	563	99 %
		Kralovice	534	90 %
		Přeštice	420	100 %
		Stříbro	404	88 %
		Horažďovice	360	96 %
		Blovice	339	100 %
		Horšovský Týn	312	92 %
		Nepomuk	256	86 %
Středočeský kraj	**32 812**	Kladno	2 965	90 %
		Kolín	2 541	92 %
		Černošice	2 460	88 %
		Brandýs nad Labem-Stará Boleslav	2 005	94 %
		Příbram	2 001	86 %
		Mladá Boleslav	1 793	82 %
		Rakovník	1 608	94 %
		Kutná Hora	1 410	87 %
		Beroun	1 398	91 %
		Mělník	1 381	91 %
		Benešov	1 376	87 %
		Říčany	1 290	91 %
		Slaný	1 163	89 %

Kraj	Počet dětí v kraji	SO ORP	Počet nepodpořených dětí v nouzi	Podíl nepodpořených dětí v nouzi
Středočeský kraj		Nymburk	957	90 %
		Lysá nad Labem	930	91 %
		Sedlčany	906	96 %
		Kralupy nad Vltavou	889	93 %
		Poděbrady	882	93 %
		Neratovice	871	95 %
		Čáslav	828	94 %
		Dobříš	663	89 %
		Hořovice	603	83 %
		Vlašim	593	83 %
		Český Brod	586	97 %
		Votice	430	91 %
		Mnichovo Hradiště	283	93 %
Ústecký kraj	**31 195**	Ústí nad Labem	4 800	85 %
		Most	3 886	87 %
		Teplice	3 835	92 %
		Chomutov	3 315	87 %
		Děčín	2 988	89 %
		Litoměřice	1 613	89 %
		Rumburk	1 495	83 %
		Louny	1 421	92 %
		Kadaň	1 340	85 %
		Litvínov	1 212	71 %
		Žatec	1 123	88 %
		Bílina	1 008	83 %
		Roudnice nad Labem	954	98 %
		Lovosice	859	93 %
		Varnsdorf	745	81 %
		Podbořany	601	94 %
Zlínský kraj	**15 614**	Vsetín	2 322	94 %
		Zlín	2 035	94 %
		Uherské Hradiště	2 012	92 %
		Kroměříž	1 944	95 %
		Valašské Meziříčí	1 490	90 %
		Uherský Brod	1 480	87 %

Kraj	Počet dětí v kraji	SO ORP	Počet nepodpořených dětí v nouzi	Podíl nepodpořených dětí v nouzi
Zlínský kraj		Rožnov pod Radhoštěm	952	92 %
		Valašské Klobouky	852	93 %
		Otrokovice	673	90 %
		Holešov	556	97 %
		Luhačovice	467	95 %
		Bystřice pod Hostýnem	426	95 %
		Vizovice	405	100 %

9.4.2 Děti s dvojím znevýhodněním

Tabulka 17: Počet a podíl určitě nepodpořených dětí s dvojím znevýhodněním podle krajů a ORP

Kraj	Počet v kraji	SO ORP	Počet nepodpořených dětí s dvojím znevý-hodněním	Podíl nepodpořených dětí s dvojím znevý-hodněním v %
Jihočeský	**67**	Třeboň	22	23 %
		Prachatice	13	11 %
		Vodňany	11	25 %
		Soběslav	10	11 %
		Trhové Sviny	6	18 %
		Kaplice	5	6 %
Karlovarský	**747**	Sokolov	483	57 %
		Kraslice	94	68 %
		Cheb	78	42 %
		Aš	66	46 %
		Ostrov	26	20 %
Kraj Vysočina	**50**	Moravské Budějovice	50	45 %
Královéhradecký	**342**	Jaroměř	181	88 %
		Nový Bydžov	80	48 %
		Broumov	54	20 %
		Hořice	27	60 %
Liberecký	**645**	Jablonec nad Nisou	243	52 %
		Frýdlant	153	40 %
		Tanvald	99	26 %
		Česká Lípa	80	21 %
		Nový Bor	70	39 %
Moravskoslezský	**5 629**	Ostrava	3 234	70 %
		Orlová	666	100 %
		Havířov	586	50 %
		Karviná	495	43 %
		Bruntál	256	52 %
		Bohumín	251	88 %
		Krnov	97	18 %
		Rýmařov	44	53 %
Olomoucký	**355**	Přerov	283	41 %
		Šternberk	55	31 %
		Šumperk	17	4 %
Pardubický	**184**	Česká Třebová	79	41 %
		Vysoké Mýto	36	23 %
		Moravská Třebová	36	21 %
		Hlinsko	33	40 %

Kraj	Počet v kraji	SO ORP	Počet nepodpořených dětí s dvojím znevýhodněním	Podíl nepodpořených dětí s dvojím znevýhodněním v %
Plzeňský	**428**	Rokycany	123	66 %
		Tachov	91	41 %
		Domažlice	88	78 %
		Stod	70	93 %
		Stříbro	51	47 %
		Horšovský Týn	5	15 %
Středočeský	**872**	Kladno	428	56 %
		Kolín	214	50 %
		Neratovice	139	77 %
		Slaný	71	33 %
		Příbram	20	6 %
Ústecký	**5 889**	Most	1 430	72 %
		Ústí nad Labem	1 134	57 %
		Teplice	581	63 %
		Chomutov	573	54 %
		Děčín	553	61 %
		Rumburk	380	55 %
		Žatec	255	62 %
		Louny	245	65 %
		Kadaň	213	47 %
		Bílina	134	40 %
		Podbořany	134	77 %
		Litvínov	101	17 %
		Varnsdorf	100	37 %
		Litoměřice	56	21 %
Celkem	**15 208**			

Tabulka 18: Rozmístění dětí populace a cílových skupin podle kategorie vzdělávací neúspěšnosti v SO ORP

Vzdělávací neúspěšnost	Populace 3-18 let	Děti v HN	Děti s HuD	Děti s PnD	Děti v nouzi	Děti s dvojím znevýhodněním
velmi nízká	27 %	9 %	33 %	18 %	20 %	-
nízká	25 %	16 %	21 %	23 %	23 %	-
střední	20 %	17 %	20 %	19 %	19 %	-
vysoká	10 %	15 %	8 %	12 %	12 %	17 %
velmi vysoká	18 %	44 %	18 %	27 %	25 %	83 %
Součet	**100 %**	**100 %**	**100 %**	**100 %**	**100 %**	**100 %**

Zdroj: DataPAQ Vzdělávací neúspěšnost (expertní pásma, 2023); data o dávkách MPSV, 4Q 2023

Distribuce programů. Velikost bublin odpovídá počtu podpořených dětí. Programy jsou barevně odlišeny: zeleně HMP, modře MPSV, růžová MŠMT pro MŠ, žlutá MŠMT pro ZŠ.

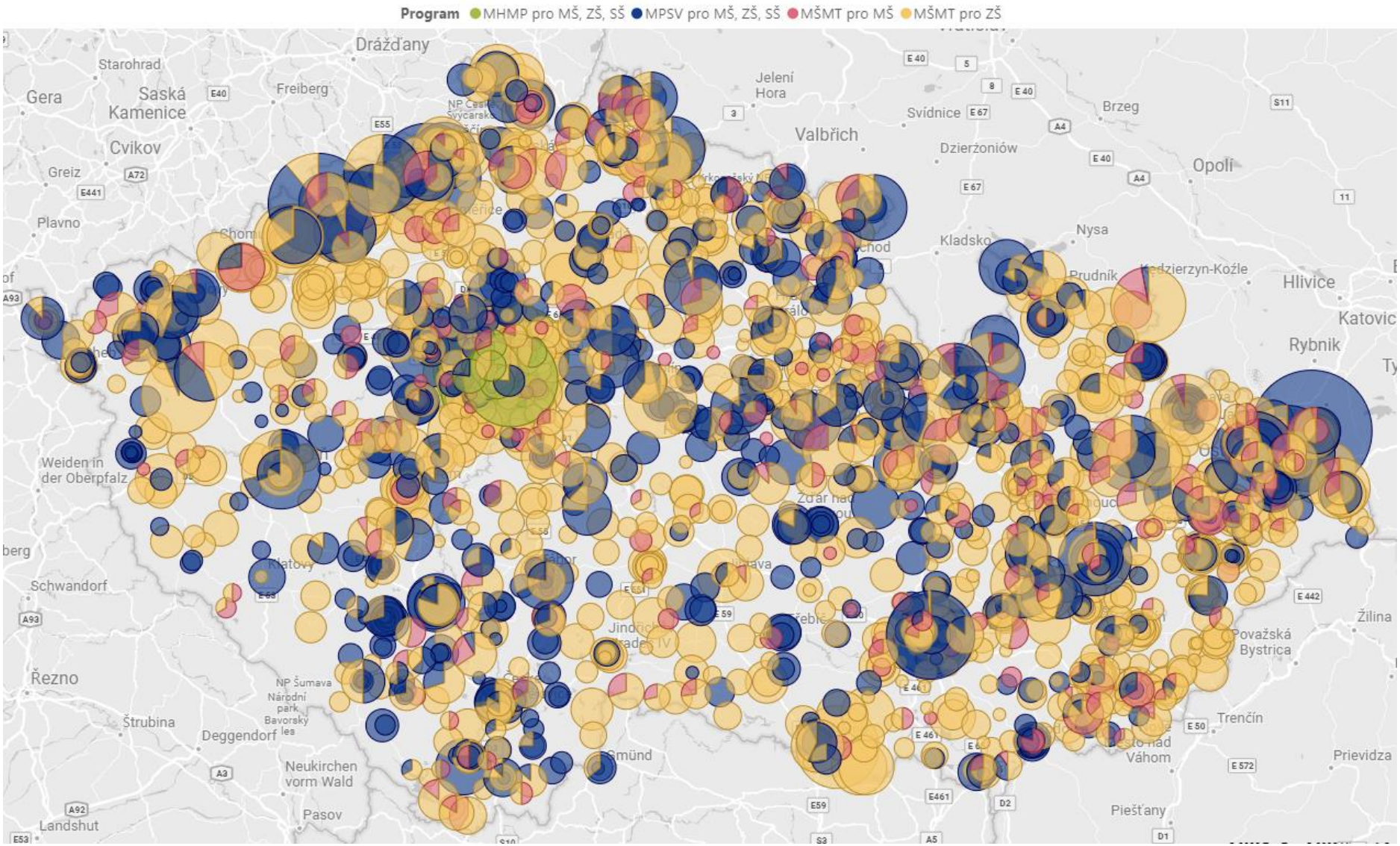

Distribuce programů. Velikost bublin odpovídá počtu podpořených dětí. Programy jsou barevně odlišeny: zeleně HMP, modře MPSV, růžová MŠMT pro MŠ, žlutá MŠMT pro ZŠ.

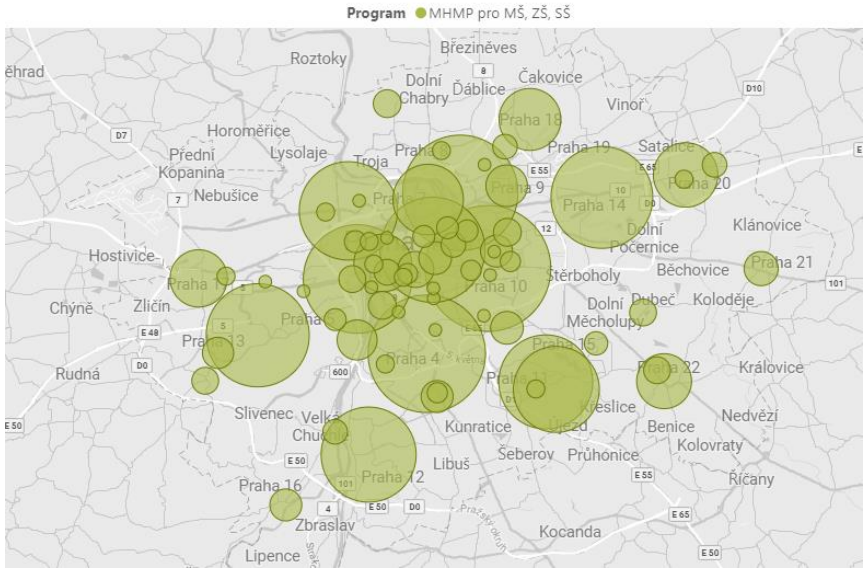

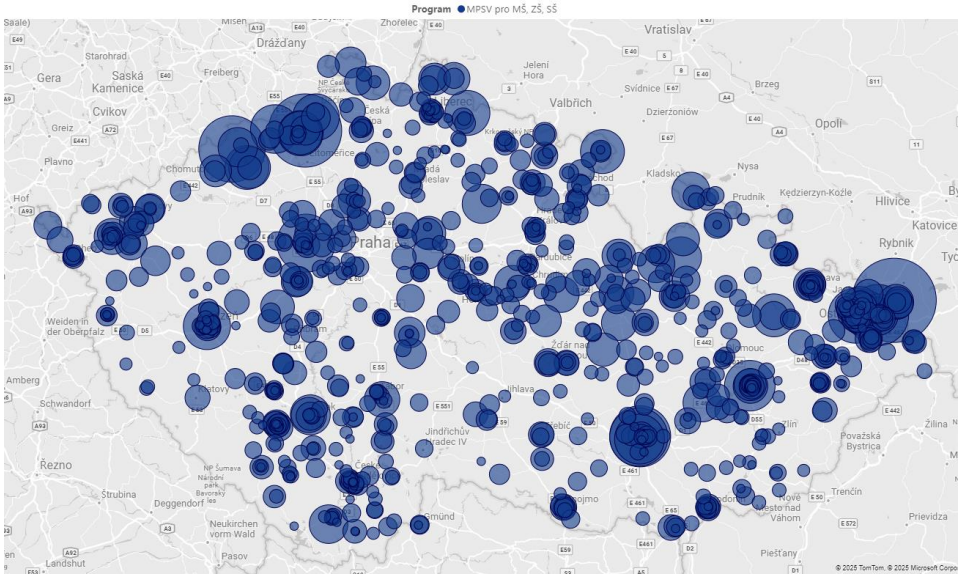

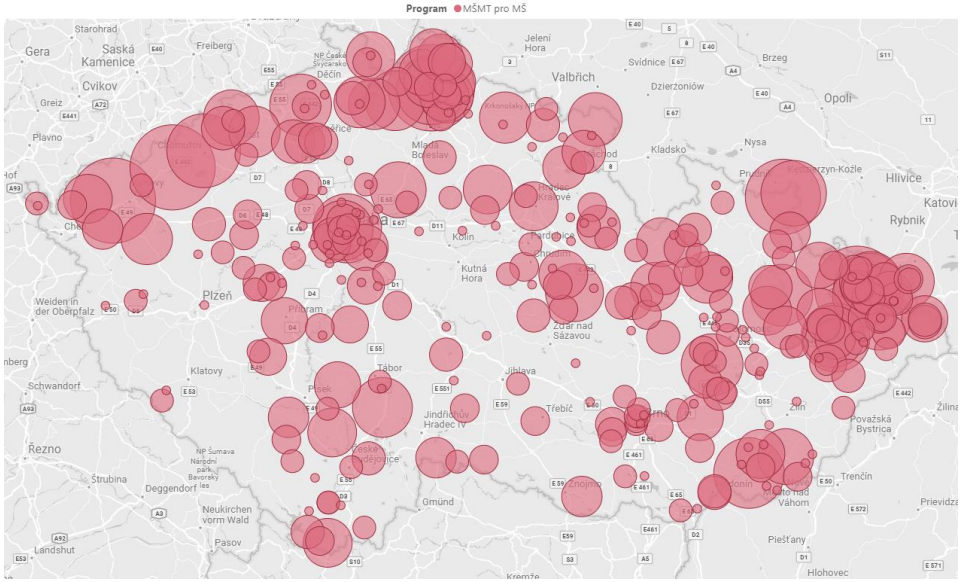

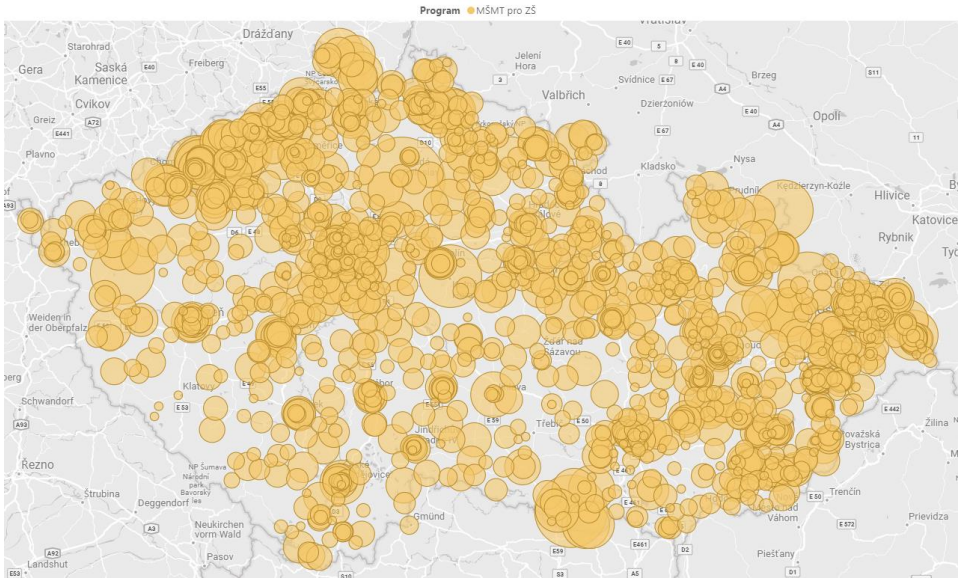

9.5 Seznam map

Mapa 1: Kraje ČR podle indexu vzdělávací neúspěšnosti (index, rok 2023) 13
Mapa 2: SO ORP podle indexu vzdělávací neúspěšnosti (expertní pásma, rok 2023) 13
Mapa 3: Podíl dětí v nouzi v SO ORP (% z populace osob 3-18 let). N=330 058 17
Mapa 4: Podíl dětí v hmotné nouzi v SO ORP (v %) N=51 069 20
Mapa 5: Podíl dětí s přídavkem na dítě v SO ORP (v %) N= 287 108 20
Mapa 6: Podíl dětí s humanitární dávkou v SO ORP (v %) N=41 028 20
Mapa 7: Podíl dětí s dvojím znevýhodněním v SO ORP (v %). N=29 689 20
Mapa 8: Rozdíly mezi kraji v zastoupení školských zařízení do bezplatného stravování 25
Mapa 9: Intenzita podpory dětí v nouzi krajích 27
Mapa 10: Intenzita podpory dětí v nouzi na úrovni SO ORP. 27
Mapa 11: Počet nepodpořených dětí v nouzi (nejtmavší barva nad 3 tisíce) 29
Mapa 12: Oblasti podle počtu dětí s dvojím znevýhodněním. Pozn. nejtmavší oblasti s více než 500 dětmi. 31

9.6 Seznam tabulek

Tabulka 1: Přehled základních údajích o programech *15*
Tabulka 2: Program MPSV: Počty koncových příjemců, vykázaných jednotek a průměrného počtu jednotek na dítě v hl. m. Praze a zbývajících krajích *38*
Tabulka 3: Počet dětí ve věku 3-18 let podle krajů (počty, N) *40*
Tabulka 4: Podíl dětí ve věku 3-18 v krajích (sloupcová %) *40*
Tabulka 5: Podíl dětí ve věku 3-18 v krajích z populace dětí 3-18 let (%) *41*
Tabulka 6: Počet dětí ve věku 3-18 let s vyplacenou dávkou u okresů (počet, N) *42*
Tabulka 7: Počet dětí v nouzi a dětí s dvojím znevýhodněním, podíl na populaci dětí ve věku 3-18 let (%) *44*
Tabulka 8: Počet a podíl dětí v nouzi a dětí s dvojím znevýhodněním v SO ORP. *46*
Tabulka 9: Výše uznatelných nákladů na podporu podle příjemce *52*
Tabulka 10: Výše uznatelných nákladů na podporu podle typu příjemce. *52*
Tabulka 11: Přehled jednotek. *53*
Tabulka 12: Informace o jednotkách *53*
Tabulka 13: Informace o programu MPSV *54*
Tabulka 14: Informace o programu MŠMT pro MŠ *54*
Tabulka 15: Informace o programu MŠMT pro ZŠ *55*
Tabulka 16: Počet a podíl nepodpořených dětí v nouzi v SO ORP *56*
Tabulka 17: Počet a podíl určitě nepodpořených dětí s dvojím znevýhodněním podle krajů a ORP *63*
Tabulka 18: Rozmístění dětí populace a cílových skupin podle kategorie vzdělávací neúspěšnosti v SO ORP *65*

9.7 Seznam grafů

Graf 1: Výše výdajů 2023/4 podle příjemce (v mil Kč). *21*
Graf 2 Počet podpořených dětí v krajích ČR. *22*
Graf 3: Podíl podpořených dětí podle programu v jednotlivých krajích. N=35.200. ..... *23*
Graf 4: Průměrná výše výdajů na stravování jednoho dítě podle příjemce. *24*
Graf 5: Histogram: Distribuce zařízení podle celkového počtu dětí na jedno zařízení (bez ohledu na program) *26*
Graf 6: Průměrný počet podpořených dětí na školní zařízení za kraje *26*

9.8 Citované zdroje

Baptista, I., Guio, A., Marlier, E. and Perista, P. 2023. Access for children in need to the key services covered by the European Child Guarantee: An analysis of policies in the 27 EU Member States. European Social Policy Analysis Network (ESPAN), Luxembourg: Publications Office of the European Union. Dostupné z: ESPAN Thematic Report on Access for children in need to the key services covered by the European Child Guarantee – European Commission

Doporučení Rady (EU) 2021/1004 ze dne 14. června 2021, kterým se zavádí evropská záruka pro děti. ST/9106/2021/INIT [online]. Dostupné z: EUR-Lex - 32021H1004 - EN - EUR-Lex

Dvořáková E., N. Fabšíková, V. Korbel, M. Ostrý, D. Prokop. 2023. Inflace a její dopad na výdaje rodin na vzdělávání dětí. PAQ Reserch. Dostupné z: Dopady-inflace-na-vzd-l-v-n--PAQ-Research.pdf (paqresearch.cz)

Guio, Anne-Catherine. 2023. Free school meals for all poor children in Europe: An important and affordable target? *Children & Society*; 37: 1627–1645.

Höhne, S., J. Paloncyová, K. Frič. 2024. Úsporné strategie českých rodin s dětmi uplatňované v důsledku pandemie a ekonomické krize. *Sociológia*, 56 (3): 220-243.

MPSV. 2024. *Obědy do škol v OPZ+. Vyhodnocení přínosů a zkušeností škol* [online]. Praha: MPSV. [cit. 2024-11-11] Dostupné z: Evaluace - www.esfcr.cz

MPSV. 2023. Strategie sociálního začleňování 2021–2030. 3. aktualizované vydání [online]. Praha [cit. 2024-05-04] Dostupné z: https://www.mpsv.cz/Strategie sociálního začleňování

MPSV. 2022. *Akční plán k naplnění záruky pro děti na období 2022–2030*. Praha: MPSV [cit. 2024-05-04] Dostupné z: https://www.mpsv.cz/Akční plán 2022-2030